

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	960 Lej
Fél évre	480 Lej
Negyed évre	240 Lej
Havonta	80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival tö bb

Tanít a Mult.

Az új generáció már nem igen tudja, ki volt Corolan Gyula, a memorandum-pör utolsó élő szereplője. Sőt talán maga az új román nemzedék is alig-alig emlékezhet már a híres-nevezetes memorandum-pörre, amely a román kisebbségi harcok egyik legemlékezetesebb momentumuma volt és amely ma is tanulságot szolgálhat. A tulzottan sovíniszta ellenzék győlöletét szító parlamenti munkája nyilatkozott meg annakidején a memorandum-pörben és — sajnos — ugyanez a romboló munka folyik ma a bucuresti-i parlamentben is az ellenzék részéről. A román nemzeti komité 1892-ben memorandummal akart fordulni a magyar kormány megkerülésével I. Ferenc Józsefhez, hogy panaszaikat neki elbeszélje. A memorandumot el is vitték Bécsbe, de a király nem fogadta a deputációt és a borítékot, amelyben a nagyszabású emlékiratot a kabinetirodának átnyújtották, felbontattnak eljuttatták Budapestre, a magyar kormányhoz. A memorandum aztán nyomtatásban is megjelent, a szerzők ellen izgatási per indult, amit óriási izgalom mellett tárgyaltak Cluj-Kolozsvárott. A Szapáry-, majd később a Wekerle-kormányok megglehetősen kellemetlen volt a memorandum ügye és el szerette volna tussolni. Nem akart izgatási pert, mert okosan meglátta, hogy abból világhírnév lehet és jó alkalom arra, hogy feltámassza Európát a nemzetiségek elnyomásának hírhíreivel és bölcsen látta, hogy a memorandum-pör semmi jót sem hoz Magyarországra.

De ekkor megindította hazafiás pergőtűzét a kormányra az ellenzék, amely tud akarta licitálni a kormányt. „A haza veszélyben van” hangzott fel hétről-hétre a magyar képviselőházban. A sovíniszta ellenzéki képviselők gárdája azzal vádolta a kormányt, hogy tehetetlen, a nemzetiségek előtt meghunyászkodik és sikerült ezzel olyan közvéleményt teremteni, hogy a kormány végül hosszas habozás után kénytelen volt a memorandum aláírót bíróság elé állítani.

És a memorandum-pörből valóban nem háramlott áldás Magyarországra. Európa véleménye és különösen Románia közvéleménye évekig táplálkozott a memorandum-pörből és gyártotta Magyarországra ellen azt az atmoszférát, mely végül is Trianonhoz vezetett. Ha csak elgondoljuk, hogy a világ intellektusai előtt milyen kárt okozott Magyarországnak az az emlékirat, amelyet a memorandum-pör miatt 1894. júniusában a bucuresti-i román tudományos akadémia intézett a világ összes akadémiaihoz és tudósaihoz, akiknek arról beszélt, hogy a magyarok el akarják törölni a románok egész nemzeti létét és az akadémia az egész erdélyi kérdést az egyetemes kultúra kérdésévé tette a világ tudósai előtt — akkor is megítélhetjük, mennyivel okosabb lett volna, ha a memorandum-pörre nem kerül sor, ha az akkori magyar parlament ellenzéki sovínisztái nem zaklatják fel az országot a haza veszedelemével.

Sokat tanulhatnának nálunk ebből az eseményekből a mi politikusaink is. Az itteni parlament ellenzéke is szinte teljesen abból áll, hogy a kormányt nacionalizmusban, a kisebbségek rovására tud akarja szárnyalni. A történelem ezer okulást rejt magában és magára vessen, aki nem akar tudomást venni azokról.

Románia hatszázmillió kölcsönt kap Németországtól.

A kölcsöntárgyalások döntő stádiumba jutottak.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) A Cuvantul értesülése szerint a német kölcsöntárgyalások döntő fázisba jutottak. Románia hatszáz millió aranyárka kölcsönt fog kapni Németországtól. A lap megjegyzi,

hogy még nem ismeri a kölcsön feltételeit, de az eddigi tárgyalások eredményéből arra lehet következtetni, hogy Averescu intencióit a németek elfogadták.

Averescu átszervezi a néppártot.

Ellenzéki körök ellentéteket híresztelnek a kormánypártban. — Képviselők akciója a rendbirság ellen.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A néppártban ma élénk megdöbbenést, mondhatni riadalmat váltott ki Averescu kormányelnöknek a néppárt tegnap esti vacsoráján tett rendkívül érdekes nyilatkozata, amely szerint a kormányelnök elártereztetnek látja az időt arra, hogy a kormány átalakítása után a néppárt átszervezését is keresztül vigye. A Cuvantul értesülése szerint Goga belügyminiszter néhány nappal ezelőtt jelentést tett a kormányelnöknek a párt egyik-másik tagjának magatartásáról, akik az utóbbi időben elleneztek a liberálisok ellen kezdeményezett harcot, sőt a legteljesebb megegyezést kívánták Bratianuékkal. A lap értesülése szerint állítólag Negulescu volt közoktatásiügyi miniszter, a kamara elnöke is a liberálisokkal való kapcsolat felvételét sürgette s így elsősorban Negulescu távozására számítanak. Ennek a megállapításnak ugyan ellentmond az a körülmény, hogy Averescu a mai napon ismét felhatalmazást adott Negulescunak arra, hogy a kamara üléséről rendszeresen hiányzó képviselőkkel szemben a legteljesebb szigorral lépjen fel. — Maga Negulescu is megcáfolja az állásfoglalásáról elterjedt híreket s az újságíróknak ma kijelentette, hogy az ő disszidensi beállítása csak az ellenzék manővere. Tény, hogy a néppárt bizonyos felfogásával nincs egy véleményen, ez azonban még nem jelenti azt, hogy

a párton belül bomlasztani igyekezne. Valószínűnek tartja, hogy a saját pártjában azért találtak hitelt ezek a híresztelések, mert különösen a néppárt állandóan távollevő képviselői ellen kíván erőteljesebb rendszabályokkal élni. Ennek dacára — írja a lap — a néppártban meg vannak arról győződve, hogy Negulescu, valamint a párt több vezető tagja a legközelebbi időn belül mégis csak távozni fog. A megrendszabályozni kívánt kamarai képviselők különben éles állásfoglalásra készülnek a kamara elnökének terve ellen és állítólag kijelentették, hogy visszaadják mandátumaikat, ha azonkívül, hogy a napidíjaikat megvonják tőlük, még külön pénzbürsággal is sújtják őket. A legtöbb hiányzó képviselő ugyanis szűkös anyagi viszonyok között él s nem áll módjában, hogy még a delutánjait, sőt estéinek is egy részét üléseken töltsék. Ezt a határozatukat holnap írásban is közlik a kamara elnökével. A kormányelnökhöz viszont küldöttéget menesztenek és kérik fogják Averescut arra, hogy legalább a mostani ülésszakon tekintsen el a rendszabályok életbeléptetésétől.

A kormánypárt szenátor tagjai különben tegnap este értekezletet tartottak, amelyen Coanda tábornok, Averescu miniszterelnök nevében kérte a szenátorokat, hogy fejtsenek ki intenzívebb munkálkodást a törvényjavaslatok elintézésébe végett és vegyenek részt rendszeresen az üléseken.

Erélyes büntetőakciót terveznek a kantoniak ellen.

A franciák engedékenyebbek a kantoniakkal szemben. — Idegesség Londonban. A koncessziós nagyhatalmak ultimátuma a kantoni kormányhoz.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A londoni jelentések szerint a keletázsiai flottaparancsnokság tegnap éjjel jelentette Chamberlainnak, hogy a helyzet Kínában rendkívül kritikus, Anglia érdekei ismét veszedelemben forognak. A londoniak hangulata kedvezően a kantoniakra nézve, mindenki erélyes büntető akciót követel, amelynek szükségességéről a sajtó is ír.

Számolnak azzal, hogy a washingtoni és tokiói kormányok rövidesen revízió alá veszik a kínai kérdésben elfoglalt álláspontjukat. — Egyébként idegesség uralkodik a francia koncesszió és a többi koncesszió hatóságai közötti nézeteltérések miatt, mert a franciák jóval koncessziósabbak a kantoniakkal, mint az angolok és amerikaiak. A Kínában állomásozó csapatokat 35.000-re becsülik, amiből 14.000 angol, 4000 japán, 3500 francia, 2700 amerikai, a töb-

bi spanyol, portugál, holland és olasz.

Tegnap este Londonban sürgős minisztertanácsot tartottak, amelyen a nankingi eseményekkel foglalkoztak. Abban állapodtak meg, hogy ultimátumszerű jegyzéket intéznek a kantoni kormányhoz és elégtételt követelnek az angol állampolgárok megöléséért. A Times jelentése szerint Anglia, Amerika és Japán tárgyalásokat folytatnak arra vonatkozólag, hogy milyen elégtételt követeljenek a kantoni csapatok által Nankingban elkövetett erőszakoskodásokért.

A sanghaji konzulok jelentéséből kitűnik, hogy a döntő pillanat elérkezett arra, hogy véget vessenek a tulkapásoknak, amelyek különben veszélyes méreteket ölthetnek. A Daily Herald szerint, ha a kantoni kormány nem válaszol megfelelően Anglia ultimátumára, a hajóradak blokádjá alá veszik az összes kantoni kikötőket és megszállják a vasúti erődot. A lap szerint London csak Washington és Tokió magatartására vár.

Püspökbeiktatás Aradon.

Erdély magyar lutheránusainak kétnapos ünnepe. — Frint Lajos és báró Ambrózy Andor felavatása. — A két nap ünnepi programja.

(Arad, április 1.) Szombaton kezdődik meg az erdélyi evangélikus püspök és kerületi felügyelő beiktatásának előjátéka és ep. mert a holnapi és a vasárnapi nap nagy érdeklődéssel és készülődéssel várt időpont az aradi evangélikusok körében. De nemcsak Arad, hanem egész Erdély magyar nyelvű evangélikusainak történetében rendkívül jelentős dátum április 2., illetve 3., hiszen az első erdélyi evangélikus magyar püspök beiktatása az erdélyi magyar nyelvű evangélikus egyház egységes és önálló életképességének szimbolizációját jelenti. A beiktatás és az azt megelőző események programjáról már röviden írtunk, most viszont módunkban van egész részleteiben ismertetni a két nagyjelentőségű nap eseménysorozatát.

A holnapi program.

Április 2-án szombaton délután 5 órakor a végrehajtó bizottság, amely eddig az erdélyi magyar nyelvű evangélikusság ügyeit intézte, megtartja utolsó ülését az aradi ev. lelkészhiatalban. Ezen az ülésen az elnökség jelentést tesz a szuperintendencia megalkotásának engedélyezéséről és beszámol a szuperintendens és kerületi felügyelő választás eredményéről. Ezután pedig elhatározza, hogy bejelentő felosztását az április 3-án kerületi közgyűlésnek.

Vasárnap kilenc órakor ev. egyházkerületi közgyűlés.

Április 3-án vasárnap délelőtt 9 órakor egyházkerületi közgyűlés kezdődik a lelkészhiatalban, amelyen Bohus Károly timisoarai esperes és dr. Papp Endre brassómezei egyházi felügyelő elnökölnék. Ezen a közgyűlésen olvassák fel a végrehajtó bizottság tisztelet és felhívását a püspök és a felügyelő beiktatására. A közgyűlés ezután üdvözlő Paulseanu Zenovie vezérigazgatót, aki a kultuszminiszter képviselőjeként kiveszi a két megválasztottól az állam hitvédelmét, majd pedig kimondja a szuperintendencia megalkotását és elhatározza a megválasztottak beiktatását. Erre az elnökség üdvözlő Frint Lajost és báró Ambrózy Andort és átadja nekik az elnöklést. A két megválasztott elnök elmondja székfoglalóját, amit a tisztikar megválasztása követ. Ezzel, ha csak valami fontosabb tárgy nem kerül ezenkívül szónyegre, véget is ér az egyházkerületi közgyűlés.

A beiktatás.

Délelőtt 11 órakor a templomba vonulnak át a közgyűlés résztvevői, ahol megkezdődik az istentisztelet. Az oltári szolgálatot a templomban Bohus Pál és Ponvicky Pál lelkészek végzik, az ünnepi egyházi beszédet pedig Nikodemus Károly brassói esperes mondja el. Materny Imre oradeai főesperes utvaorsóiban részesíti Frint püspököt és báró Ambrózy felügyelőt. Bohus timisoarai főesperes ezután nagy beszéd keretében felavatja a püspököt és a felügyelőt és kiveszi fölük az egyházi esküt. A három esperes ezután áldási mond a kerület új elnökségére.

A felavatott, illetve beiktatott püspök úrnája és áldása után a hívek élénkelik az „Eros vármunkáink az Isten” kezdetű zsoltárt, amit az üdvözlő beszédet követnek, amiket helyükön felállva mondanak el a felszólalók. Az üdvözlésekre mindkét felavatott válaszul és ezzel véget ér a beiktatási szertartás. Délután 2 órakor — mint ismeretes — társas ebéd fejezi be a Fehér Keresztben a két nap ünnepi programját.

A beiktatás vendégei.

Frint Lajos és báró Ambrózy Andor beiktatásán, mint fentebb említettük, résztvesz a miniszterium képviselőjeként Paulseanu Zenovie kultuszminiszteriumi vezérigazgató. Paulseanun ünnepélyes körletök között akarta fogadni az aradi ev. egyházkerületet, de a vezérigazgató Frint püspökhöz írt levelében ennek mellőzését kérte, úgy, hogy Paulseanun minden ceremónia nélkül várják majd az állam az egyházkerület kiküldöttjei. A vezér-

igazgató egybeként szombaton este hét órakor az oradeai gyórsal érkeztek Aradra.

A beiktatáson az erdélyi református püspökség Péter Károly főesperes, püspökhelyettesével, Kisfal László főgondnokkal, dr. Tava-

Általános diáksztrájk készül lasiban.

A kormány erőlyes akciója a rendzavaró diákokkal szemben.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A közoktatásiügyi miniszter, hogy megszüntesse a diáksztrájkokat, közvetlen érintkezést keresett a diákság vezetőivel. Felhatalmazta Marinscut, a főiskolai oktatás vezérigazgatóját, hogy vegye fel az összeköttetést a diákság vezetőivel. Sarbu, a diáksztrájk elnöke tegnap megjelent a miniszterel-

szty Sándor ref. theologiai igazgatóval és dr. Fritz Lászlóval képviselteti magát. Az unitárius egyház nevében Boros György püspökhelyettes jelenik meg az ünnepségen. Természetes, hogy ezenkívül számosan jönnek el Erdély különböző városából és vidékeiről a nevezetes napra Aradra, úgy, hogy az idei április első vasárnapja maradandó emléke lesz majdan nemcsak az erdélyi magyar evangélikusok, hanem Arad történetének is.

nökségen, ahol Marinscu közölte vele, hogy a diákság a jelenlegi körülmények között rendkívül sok kárt okoz az országnak, majd rámutatott arra, hogy a közrendet a kormány minden körülmények között meg fogja óvni.

Las-i jelentés szerint az ottani diákok hétfőn az összes fakultásokon sztrájkot akarnak proklamálni.

Biller Irén és Vadly Ilona összeverekedtek.

Budapesti primadonnák köztükben egy félreértés miatt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A budapesti színházi világban igen nagy szórakozás tárgya az a kintós botrány, amely tegnap a Király-Színház színpadán játszódott le. A színház két primadonnája, Biller Irén és Vadly Ilona ugyanis előadás után a kulisszák között összeverekedtek és alaposan helybenhagyták egymást, úgy, hogy a kollégáknak nagy erőfeszítésükbe került a két nemtörpésedett művésznőt kiszabadítani egymás láz málájából.

A sajnálatos eseménynek — ez a legérdekesebb — ugyanakkor egy félreértés az indító oka. Még a most nagy sikereket arató „Repülő Pecsét” próbái alatt történt, hogy az operett kintós szerzőjét, Farkas Imrét, a darab egyik főszereplője, Vadly Ilona, aki különben híres a

nem túlfinom modoráról, gorombán megsértette. Farkas Imrének, ennek az abszolút gavallér uriembernek, nagyon rosszul esett Vadly Ilona indokolatlan eljárása, úgy, hogy meg sem jelent a premieren, csupán a harmadik felvonás közben ment be a színházba és minden női szereplőnek küldött virágkosarat, csupán Vadly Ilonának nem. Ezt aztán a primadonna is szívére vette, annál is inkább, mivel az esetért egy mérész fordulattal Biller Irént, a darab másik női főszereplőjét okolta, aki persze a legtemperamentűsöbben tiltakozott mindenfajta ilyenféle gyanúsítás ellen. Vadly Ilona azonban nem hagyta annyiban a dolgot és ennek eredménye lett az a kintós verekedés, amelynek folytatása a színházi törvényszék, vagy talán — mit lehet tudni — a polgári bíróság előtt fog lezajlani.

Negyedmillió lopás egy aradi szövőgyárban.

Leleplezték az évek óta folyó tolvajlást. — Gyárimunkásnő nagy szabású üzelmel.

(Arad, április 1.) Példátlam vakmerőséggel végrehajtott fosztogatásokat leleplezt le az aradi államrendőrség. Az aradi Reismanth-féle kötszövőgyárban már évek óta tapasztallják, hogy napról-napra tűnnek el kész szövetárúk. A gyár igazgatósága a lopások felfedezése idején jelentést is tett erről az aradi rendőrségnek. A nyomozás akkor Bodor Jánosné munkásnőt gyanúsította a lopásokkal és a gyanúsnak asszonyt le is tartóztatták. Azonban Bodornét szabadon kellett bocsátani, mert a lopásokat nem lehetett rábizonyítani. Néhány hónap múlva egy feljelentés alapján megint tartóztatták Bodornét, de az asszony ekkor is oly figyelmen tudta titkolni bűneit, hogy ismét szabadlábra került. A lopások tovább folytattak a gyárban és a titokzatos tettesnek szinte lehetetlen volt nyomára akadni.

Néhány nappal ezelőtt újból felhívták az aradi rendőrség figyelmét a gyárban történt lopásokra. A rendőrség ismét Bodornét vette gyanúba, aki a gyár egyik legjobb munkása volt és dacára a rendőrség gyanújának a munkavezető megbízhatónak tartották. Ennek közöszlése, hogy nem bocsátották el a gyár szolgálatából. A rendőrség két detektíve titokban figyelni kezdte Bodornét. Az asszony egy M. R. nevű kiskoru munkásnővel Pecicára utazott és mindketten nagy csomagokat vittek magukkal. Tásca és Zevelőzha detektívek után mentek Pecicára. Ott megállapították, hogy a két nő házról-házra járva árulja a kötszövőgyárban készült szöveteket. A tapasztalatokról jelentést tettek felettes hatóságainknak és az ügyészség rendelkezése házkutatást tartottak Bodornénál. A házkutatás meglepő eredményt járt. Sok lopott árut nem találtak a lakásban, de megállapították, hogy Bodorné valóságos üzleti alapon folytatta üzelmel. Rengeteg levelet találtak, amelyekről árukat rendeltek az asszonytól. A rendelt árukat, amelyeket a gyárban lopott, vasárnapi délután kézbesítették rendelőknek.

Az asszonyt letartóztatták és kihallgatása alkalmával most már beismerte, hogy a lopásokat évek óta folytatja. A lopott árut egy alkalmas pillanatban magára vette és eltakarta kendőjével. Naponta három, sőt négy szvertet is vitt el így a gyárból. A Pecicán lefolytatott nyomozás megállapította, hogy alig van ház a községben, ahol ne helyezett volna el Bodorné a lopott árukból. A vásárlók jóhiszeműen rendelkeznek az árukat, mert az asszony azt állította, hogy beszerzési áron tud vásárolni. Eddigi megállapítás szerint Bodorné a kiskoru munkásnővel folytatott fosztogatásaival közel negyedmillió értékű áruval károsította meg a kötszövőgyárat.

Katasztrófa a Ganz-gyárban

Négy munkás borzalmas tűzhalála az olvasztókemence mellett.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Borzalmas katasztrófa történt ma kora reggel a Ganz-gyár olvasztóműhelyében. A műhelyben négy munkás a hatalmas kemence körül foglalatostkodott, az ócskavas felolvasztásánál. Egyszerre hatalmas lángnyelv csapódott ki a kemencéből és mindannyiukat egy pillanat alatt lángbaborította. Szerencsétlenségére a többi munkás között pánik tört ki és senkisémet sietett idejében az égő munkások segítségére. Mire feleszméltek és a négy munkás segítségére siettek, azok már rettenetes égési sebekkel haldokoltak. Beszállították őket a kórházba, ahol az orvosok véleménye szerint kevés remény van az életbenmaradásukhoz. A vizsgálat kiderítette, hogy az ócskavasak közé robbanóanyag keveredett és most erőlyes nyomozás folyik annak kiderítésére, hogy véletlenül, vagy bűnös uton került-e a kemencébe a robbanóanyag.

Megrágalmazott magyar államtitkárok.

Gaál Gaszton milliárdos jövedelemszedéssel vádolta meg a politikai államtitkárokat. — Bud miniszter elégtételt szerzett megbízóinak.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósílójától.) Gaál Gaszton képviselő a képviselőház tegnapi ülésén a költségvetési vitában többek között kijelentette, hogy tarthatatlan állapot az, hogy egyik-másik államtitkár az állások egész halmazát szedi össze államtitkársága alatt és így milliárdos jövedelmekre tesz szert. A kijelentés nyomán a politikai államtitkárok tegnap este értekezletre gyűltek össze, amelyen ezzel a kijelentéssel foglalkoztak. Elhatározták, hogy miután az összes államtitkárokat érte a sértés, a kormánynak kell elégtételt adnia és felkérni e célból Bud pénzügyminisztert, hogy kérje számon Gaáltól kijelentéseit.

Ez a képviselőház mai ülésén be is következett. A pénzügyminiszter felkérte Gaál Gaszton, hogy nevezze meg azt az államtitkárt, vagy tisztviselőt, akinek milliárdos jövedelme van. Kijelentette, hogy lehetetlen, hogy valaki így, bizonyítékok nélkül megtépázza a tisztviselőkart. Gaál válaszában kijelentette, hogy félremagyarázták tegnapi felszólalását, ő nem vádolt egyetlen államtitkárt sem, hanem azt mondotta, hogy vannak különböző tisztviselők, kik annyira felhalmozták állásaikat, hogy milliárdos jövedelmük van. Neveiket azonban a pénzügyminiszter újabb felszólítása dacára sem volt hajlandó megmondani.

Elkerülik a zsebmetszők Aradot.

Egyetlen tolvajt fűlelt le ma az aradi rendőrség a vásáron.

(Arad, április 1.) az aradi nagyvásárt ma már a betörők, zsebtolvajok és más hasonló foglalkozást űző egyének sem tartják rentábilis üzletnek. Ezelőtt, mint tudjuk, ha az árusítók nem is csináltak fényes üzleteket a nagyvásárok alkalmával, a zsebtolvajok, akik messze vidékről is eljöttek Aradra, hogy abban a bizonyos zavarosban halásszanak, annál nagyobb sikerről számolhattak be. A helyzet ezelőtt ugyanis az volt, hogy vásárlók alig voltak a vásáron, elárusítók sokan voltak és bámészkodók rengeteg. Ezekre a bámészkodókra bázisozta „üzletét” az egyes zsebmetsző. És az eredmény nem maradhatott el. Minden alkalommal nagyszerű zsákmányok „csereáltak gazdát”, hacsak azok a „hekusok”, akik mindenbe belekontárkodnak, meg nem akadályozták az üzlet teljes lebonyolítását azáltal, hogy a munkában lévő zsebmetszőt, vagy betörőt bekasztolták. Ma már más a helyzet. Az aradi nagyvásáron csak árusítók vannak sokan. Bámészkodók és vásárlók csak néhányan tűnnek fel. Ilyen ritka tömegben nem érdemes dolgozni, mert nincs, aki „falazzon”.

Hogy a tavaszi nagyvásár véglegesen megbukott Aradon, azt a tegnap éjszaka és ma folytatott razzia bizonyította legjobban. Tegnap estétől ma reggelig razziát tartott az aradi rendőrség. Végig járta, mint ilyenkor szokás, az összes lebujókat, korcsmákat, rácfertályi vendéglőket és mindazon helyeket, ahol „munka” után megérdemelt pihenésre hajthatják fejüket az aradi jasszok. A razzia azonban teljes eredménytelenséggel végződött. Vidékről egyáltalában nem jöttek be Aradra a zsebmetszők. A nyilvántartott aradiak közül is csak hatot sikerült előállítani, de reggelre szabadon kellett őket bocsátani, mert nem volt ellenük bizonyíték. A razzia eredménytelenségéből azt a következtetést vonták le a rendőrség, hogy a betörők és zsebmetszők után inkább nappal érdemes nyomozni, mert azok ravasz emberek és az éjszakát biztos fedezékben töltik. A rendőrség természetesen nem hozta nyilvánosságra álláspontját, hanem váratlanul megkezdte ma délután a razziát, még pedig a vásár területein. De bizony nagyon vérszegény eredmény mutatkozott. Mindössze egy sápadt, nyilván szerelmes cigánylegényt fűlelték le, aki mézeskalács-szívet akart lopni. Ezek után véglegesen megállapítható, hogy a nagyvásár, amely ósdi, elavult intézmény, teljesen megbukott.

Reggel

jótevő alvás után a fogmosás ad csak teljes felfrissülést. Az egészséges és szép fogazat pótolhatatlan értéke az embernek. Gondozza a fogait, mossa őket rendszeresen és alaposan fogkefével és jó fogkrémmel. Ne hiányozzék egyetlen mosdóasztalról sem

SARG

KALODONT

az antiszeptikus fogkrém.

Beszüntették az arad—aradulnoui autobuszjáratot.

A Record-vállalat ma reggel engedély nélkül megkezdte a forgalom lebonyolítását. — Az aradi rendőrség karhatalommal akadályozta meg az autobuszok közlekedését.

(Arad, április 1.) Az Aradi Közlöny részletesen beszámolt arról a bonyodalomról, amely az aradulnoui autobuszjárat körül keletkezett. A bucuresti-i postavezérigazgatóság az aradi Record autobuszvállalatnak ideiglenes engedélyt adott ki az Aradulnou—Arad-állomás közötti vonalra. A város vezetősége — mint megírtuk — energikusan tiltakozott ez ellen és kérte a postaigazgatóságot az engedély visszavonására, egyben pedig elutasította a Record-vállalat ama kérvényét, amelyben kérte a város hozzájárulását a járáshoz és az engedélyezendő utirány megjelölését. A város tiltakozó beadványára a posta nem válaszolt eddig és csupán a belügyminisztérium válasza érkezett meg, amelyben a minisztérium közli, hogy nem illetékes ebben az ügyben és a város forduljon közvetlenül a postaigazgatósághoz. Így állott a helyzet egészen ma reggelig, amikor is — mint megírtuk — a Record-vállalatnak be kellett szüntetnie az ideiglenesen engedélyezett Mossóczy-telepi járatot. Ma reggel azután az autobuszok körüli küzdelemnek valósággal szenzációs fejleményei történtek, amelyek jelenleg izgalomban tartják a városi köröket.

A Record autobusz-vállalat ugyanis a postától kapott ideiglenes engedélye alapján ma reggel a város tiltakozás dacára forgalomba helyezte autobuszait az Aradulnou—Arad közötti útvonalon. A kocsik, amelyek ott áll a „Postaiszolgálat. — Aradulnou—Arad állomás” felírás, már több fordulót csináltak közönséggel megtelve, amikor a rendőrség meg tudta ezt. Erre nyomban az történt, hogy a rendőrség feltartóztatta a híd-nál az Arad felé tartó egyik autobuszt. Egyben pedig Ungár Sándort, a vállalat tulajdonosát, a rendőrprefektúrára idézték és felvették az ügyről a jegyzőkönyvet. Ez a feltartóztatás és felidézés nemsokára megismétlődött, mert a vállalat autobuszai a tilalom dacára tovább próbáltak közlekedni. Az autobuszok feltartóztatása nagy izgalmat váltott ki a közönség körében. Felkerestük Angel István

dr. polgármestert, aki a következő nyilatkozatot adta:

— Senkisé mondhatja, hogy rosszakaratúan kezeltem ezt a kérdést. Megmondtam, hogy addig, míg a postaigazgatóság válasza nem érkezik meg, nem engedem a Record autobuszait városomban járni. Ha a postaigazgatóság tiltakozásom dacára is megengedi, illetve fenntartja a koncessziót, nincs mit szólnom, kijelölöm az útvonalat, amelyen járhat és pont. Épen ezért néhány nappal ezelőtt meg is mondtam Ungár Sándornak, aki nálam járt, kérje a postaigazgatóság sürgőnyi válaszát. akkor elintéződik — legalább is ideiglenesen — ez a kérdés. Ezt azonban nem tette meg. Ehelyett ma reggel, minden megkérdezés nélkül, megkezdte az autobuszjáratot. A rendőrség, amely nem kapott még tőlem utasítást, hogy az autobuszokat a városunk területére beengedje, természetesen feltartóztatta őket és addig, amíg a város erre nézve nem ad más utasítást, fel is fogja továbbra is tartóztatni. Önhatalmulag, a hatóságok intézkedéseit figyelmen kívül hagyva, még sem lehet itt rendezkedni.

— Ma délelőtt azt is megtudtam a rendőrprefektus úrtól, hogy Ungár Sándor az állatvásártér felé is jár kocsijaival, a Numa Pompiliu (Kasza--ucca felé. Mindezt pedig anélkül, hogy ezt bejelentette volna, vagy engedélyt kért volna. Ez nyílt anarchia, teljes semmibevevése a hatóságoknak, amely természetesen példás megtorlást kíván. És ez nem is fog késni.

— Felemelték a salontal gyilkos büntetését. Az oradeai tábla tegnap hirdette ki ítéletét Tvostiu Cassian gyilkossági ügyében. Mint ismeretes, Tvostiu a múlt év őszén meggyilkolta és kirabolta Badar Lajos salontai kereskedőt. Tvostiuot a törvényszék másfélévi börtönre ítélte, büntetését azonban a tábla öt évre emelte fel. Tvostiu sirva jelentette ki, hogy megnvugszik az ítéletben.

Művészet.

Szenes Béla: Csirkefogó.

(Repriz az aradi színházban.)

Igenis, minden erőszakoskodás és premiérteljes reklám ellenére csak repriz. Szó sem lehet premierről. Mert Szenes Bélának eme kis vigjátékában egyszer már volt alkalmunk gyönyörködni, amikor is Fekete Mihály-rezsim idején annak rendje és módja szerint a Csirkefogó megbukott. Így mit is kaptunk most? Kellemetlen remnieszenciaciákat és ismét végigföngrengettünk azon, hogy márkás szerzőknek is lehetnek kisiklásai. De rájöhettünk arra is, hogy mennivre változik az idő kerekének forgásával még a könnyed, szabálytalan és súlytalan vigjátékokkal szemben is az izlésünk, mert legalább is ma már nem esetünk az efajta vigjátéki nem. A darabnak vannak kétségtelenül szellemes és mulatságos kiszólásai, de ezek ugy elvesznek a darab sivár lényegében, mint a nyári zápor a kietlen szárazságban. Mindezeket aztán nem lehet és nem szabad eltírtolnunk az aradi magyar színházi kultúra védelmének szent álarca alatt, mivel a Csirkefogó reprize jól megfontolva sem a magyar színházi kultúrának, sem a közönségnek, sőt a színháznak sem válhat előnévre. Fekete Irén művészi erejével érdemtelenül védelmezte a szerzős a színház üdvét. Sok nyíltzsinai tapssal dicsekedhetett. Jávor Alfréd az író igen jellemzően figurázta. E. Károly Klára határozott érték. Pallay Manyi igyekezett kedves lenni. Mészáros Béla is jó volt. Az epizód szereplőkről ellenben már inkább ne beszéljünk. Egvébként általános szerencsemutadás és zökkenés uralkodott a darab reprizén. Az előadást csak félház „élvezte” végig. (s. p.)

* Heti műsor. Szombat délután 4 órakor: Játék a kastélyban, vigjáték. (Fél helyárak.) Este: Tanase társulatának fellépte. Vasárnap d. u. 3-kor: Nem nőülök, vigjáték. (Mérs. helyárak.) D. u. 6 órakor: Csirkefogó, vigjáték. (Rendes helyárakkal.) Este 9 órakor: Tanase társulatának fellépte. Hétfő: Csirkefogó, vigjáték. (A. bérlet.) Kedd: Cirkuszherceg, operett. (Karácsonyi III fellépte. B. bérlet. Premier helyárak.) Szerda: Frasquita, operett. (Karácsonyi III fellépte. C. bérlet. Premier helyárak.) Csütörtök: Lili bárónő, operett. (Karácsonyi III fellépte. A. bérlet.) Premier helyárak.) Péntek délután 4 órakor: Dolly, operett. (Fél helyárak.) Este: Román előadás. Szombat délután 4 órakor: Alvó férj, vigjáték. (Fél helyárak.) Este: Zsiványkirály, operett. (Bemutató előadás. B. bérlet.)

* Darvas Ernő színészi jubileuma. Lillom, a régi pesti városlegyet kedves, bohémlelkű csirkefogója lép a rivaldák színes lámpái elé április 11-én. Darvas Ernő 25 éves színészi jubileumán. Darvas Ernő utolsó fellépte ez, mert a kiváló művész visszatér a budapesti színpadokhoz és így ez a fellépése bucsuja is Aradváros kedves közönségétől, mely őt szeretetével fogadta. A közönség körében mozgalom indult meg, hogy a távozó művészt méltó keretek között ünnepeljék. A színház pénztáránál már nagy számban történtek előjegyzések és az igazgatóság ezután kéri a közönséget, hogy idejében gondoskodjék jegyeinek megváltásáról.

* Az aradi színházi iroda hírel. Játék a kastélyban, a szenzációs Molnár-vigjáték kerül színpadra szombat délután fél helyárakkal. Kálmán Sári, Mészáros, Szendrey igazgató, Jávor és Révész játszik a főszerepeket. — Két Szenes-vigjáték tölti ki a vasárnapi műsort. Délután 3 órakor a nagyszerű Nem nőülök kerül színpadra mérsékelt helyárak mellett. Délután 6 órakor másodszor játszik a Csirkefogót rendes helyárakkal. — Karácsonyi III három legkiválóbb szerepében lép fel a jövő héten az aradi színházban. Kedden a Cirkuszherceg, szerdán a Frasquita és csütörtökön a Lili bárónő címszerepében lép fel Erdély legnagyobb primadonnája.

vő héten az aradi színházban. Kedden a Cirkuszherceg, szerdán a Frasquita és csütörtökön a Lili bárónő címszerepében lép fel Erdély legnagyobb primadonnája.

A három előadást, amely kimagasló eseménye lesz a színháznak, rendes bérletben premier-helyárak mellett rendezik. Jegyeket már árusít a színházi pénztár.

Nagyarányu olasz hadikészülődés Albániában.

Huszezer olasz egyenruha, gépfegyverek, kiképzőtisztek, ágyuk és más hadianyagok érkeztek Achmed Zogu csapatai számára.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójától.)

Mértékadó jugoszláv körök az angol részről ajánlott közvetlen olasz-jugoszláv tárgyalások kérdésében azt az álláspontot képviselik, hogy Jugoszlávia örömmel hajlandó most is, mint mindig nemcsak tárgyalásokat folytatni Olaszországgal, hanem a két ország között egy állandó baráti viszonyt biztosítani. A tárgyalások azonban Albánia függetlenségének legszigorúbb megőrzése alapján kell, hogy folynak, mert Albániát az európai hatalmak összességére tette független államná.

A Chicago Tribune, azonban, amely külön tudósítót küldött az albán határra, nem bizik túlságosan a békés elintézésben, mert nagyarányu olasz készülődésekről ad hírt. Eszerint március 20-án 6000 olasz katona szállt Albániában partra, teljes hadi felszereléssel. Velük volt hét páncélosautó és megérkezésük óta

Szkutari közelében állandóan gyakorlatokat tartanak. Ezenkívül 20.000 olasz egyenruhát hoztak Szkutari Achmed Zogu csapatai számára. Durazzóban 40 hegyi üteget, 4 messzehordó ágyut, 50 teherautót, 5 más autót és nagymennyiségű municiót szállítottak partra. Valona közelében pedig hat olasz hadihajó vetett horgonyt. Az albán csapatok sok gépfegyvert kaptak. Negyven olasz, polgári ruhába öltözött tiszt képezi ki a legénységet, magában Szkutariiban egy olasz tiszt vette át az ott állomásozó zászlóalj parancsnokságát. Az albán tiszt tiltakozott ez ellen és kijelentette, hogy csak az elnök parancsára adja át helyét. A parancs meg is érkezett néhány óra múlva. Olasz mérnökök vezetésével folynak Szkutari előtt a nagyarányu erődítési munkálatok és ugyanígy olasz mérnökök vezetésével építik a stratégiai utakat. Az olasz készülődések Jugoszláviában nagy izgalmat idéztek elő.

Gyászjelentés a szomoru aradi vásárról.

Húvós áprilist időben indult meg a tavaszi vásár. — Csak eladók vannak, a vevők eltűntek a vásárról.

(Arad, április 1.) A vásár a tradíciók szülte, kiirthatatlan maradvány. Senki sem lát belőle hasznót, mégis mindig pontosan jelentkezik tavasszal, nyáron és ősszel s ilyenkor köztudomásu, hogy időváltozás áll be, azaz a vásár esőbe, meg üzletelenségbe fullad. Most is szabályosan simult a hagyományokhoz a tavaszi vásár. Az égiek az időjárás összes kellemetlenségeit erre a napra sűrítették és a forgalmat illetőleg a vásár menete ezuttal is megcsúfolta a régi vásárok legendás hírét. Bámész íalusiak minden vásárló kedv nélkül ögyelegtek a sátrak között és csak imitt-amott ütötte meg jólesően az ember fülét alkudozás zsvaja és a pénz leszámolásának hangjai. De meg is érhető az, hogy a vásár a legutóbbi esztendőben a legteljesebb üzletelenség jegyében folyik le. A vásár csak addig életképes, amíg önmagához stílusosan, jóval jutányosabb árakkal tudja cikkeket a vásárló közönség rendelkezésére bocsájtani. A közelmúlt esztendői azonban azt igazolták, hogy a vásár semmivel sem olcsóbb a mindennapi kereskedelmi életnél és rájöttek erre a falusiak is, akik talán egyedüli fenntartói voltak a multban a vásárnak, hogy ugyanazon árak mellett nem szükséges kívánniok az évszakos vásárokat és szükségleteiket annak idején nyomban beszerezhetik a város kereskedőinél. Ma már a vásárnak csak a színes csillogása csábit pénztelen, bámész tömegeket és ezek után ki is mondható a vásár fölött a szigorú ítélet: elavult, egyáltalában nem praktikus és nyugodtan elhagyható a régi jó időknél ez a kedves reminiscenciákat ébresztő, divatmult intézménye.

A mostani vásárra pedig az árusok a szoktnál erősebb felkészültséggel vonultak fel. Az optimizmusuk által elért hatalmas kínálat azonban nem hozta meg az alacsony árakat: nagy drágaság uralkodott a piacon széltében-hosszában, ezuttal is. Holmi olcsóság talán csak az apróbb csecse-becsék körül volt észlelhető, talán azért, mert azok az árusok saját készítményei voltak. Közsükségleti cikkek, porcellánok napi árak mellett igyekeztek hasztalamb vevőre akadni. Butorok, illetve egyes butordarabok silányabb minőségben is csak alig voltak olcsóbbak, mint a butorosoknál és asztalosoknál. Így egy külsőleg nem valami tetszetős plüss-diványért 3000—3500 lejt is elkértek. Gyümölcs piac termés hiányában nem volt. A búzapiac és állatvásár elfogadta többékevésbé a napi árakat. Speciális vásári dolgokat, mint szűrőket, subákat magára hagyatva lóbálta a szeszélyes áprilisi szél. Csizmákat is

csak elvélve próbálgatott egy-egy vevő. Drága is volt, néhol 1500 lej, meg aztán ma már a falusi ember is inkább formásabb lábbelit hord. Színek tekintetében is hanyatott a mai vásár képe. Az élénkség és a vásárlókedv csökkenésével kapcsolatban a vásár ma már nem a zene-bonás tülekedés, olyan, mint egy zsörtölődő vénember. Mozog, vonszolja magát, de már nem a hajdani életkedvvel, frissességgel. Az igazi Olcsó Jánosnak se híre, se hamva. Akadtak silány utánzatok, de ezek messziről sem tudták azokat a híres trükköket produkálni, mint a hajdaniak, még a mondókájuk sem volt az igazi Olcsó-János nyelvmotolla. A Szabadság-téren a karikadobások színhelyét csak a felállított kör és a konyakos üvegek jelzik, érdeklődők, szerencsepróbálók sehol. Egyben azonban még ma is nem tagadta meg a vásár önmagát: az apró zsebvágásokban. Számos, kisebb-nagyobb tolvajlás fordult elő. Egy cigányt rajta is kaptak, ezen aztán alaposan kitöltötték dühüket a vásárosok. A levegőben lógó eső még jobban megpecsételte a vásár sorsát. A vásárlók talán emiatt is távolmaradtak, így ahogy esteledett, nem várták be az árusok az acetillen-lámpa meggyújtásának szükségességét. Minek, kinek?... Legalább így, spórolnak...

Ily szomoruan gyászos keretben startolt az idei tavaszi vásár. Minden szimpatia a tradícióké s így az egykori vásároké, a mai vásárok azonban csak jogbitorlók. Tehát nem kár értük, ha meghuzzuk fejük felett a lélekharangot... (s.)

Husvétra

férfi fehérnemű ujdonságaim már megérkeztek, angol és csehországi la áruk, —

meglepő olcsó árak

mérték szerint is. 1552

Gombukaszt vállalok.

BERAN BÉLA

Arad, Strada Greceanu No. 5.

— Tisza-lakoma Budapesten. Budapestről jelentik: A Tisza-Emlékbizottság ezévbén is Tisza István gróf születésnapjának évfordulóján, április 22-én tartja meg szokásos emlék-lakomáját a Hungaria-szállóban. Az emlékbizottság ez alkalommal Beöthy László v. b. t. t. volt kereskedelmi miniszter, a magyar felsőház alelnökét kérte fel az emlébeszéd elmondására.

ABBAZIA

Hotel Quarnero I.
Hotel Quarnero II.
Hotel Regina.

TAVASZI SZEZON.
Teljes penzio 50 lírától feljebb.
Folytágoeltásokat nyújt Budapeston
Március 18.

1791 a MAGYAR-OLASZ UTÁZÁSI IRODA.

Ma és minden este a Dácia és Városi kávéházakban Misson Leo szalonzenekara hangversenyez.

Aradmegye telket ajándékozott Aradvárosának.

Vita a munkanélküliségről Aradváros tanácsában. — Folyik a költségvetés megállapítása.

(Anad, április 1.) Ma délután fél 5 órakor folytatta a városi tanács az ülést dr. Angel István polgármester elnöke alatt.

Megyei ajándék a városnak.

Mielőtt a tárgysorozat folytatásához, a költségvetési kiadások tárgyalásához kezdtek volna, Popa Constantin kultúratanácsos beszámolt arról, hogy a prefektúra átiratot intézett a városhoz, amelyben tudatta, hogy Aradmegye a belügyminisztérium jóváhagyásával egy 2465 négyszögletes telket ajándékoz a megye kertjéből Aradvárosának, hogy ott egyemeletes iskolát építhessen fel. Miután a város és polgárságának kárára szolgálna, ha ez az ügy halasztást szenvedne, kéri a tanácsot, mondja ki a sürgősséget és hatalmazza fel a polgármestert az ajándékozási szerződés aláírására, miután a gyermekeknek a belvárosban nincsen megfelelő iskolájuk és a Kulturapalota szótárterében kénytelenek szorongani. Angel dr. polgármester köszönetét fejezte ki a megyének nagylelkű gesztusáért és bejelenti, hogy intenciói szerint az építkezésnek még ebben az évben meg kell kezdődnie, hogy a gyermekek hamarosan iskolához jussanak. A javaslatot egyhangúlag elfogadják és megbízzák Angel dr. polgármestert a formalitások elvégzésével és az építkezés megindításának elrendelésével.

Vita az iskolasegélyek körül.

Nagyobb vita csak a Moise Nicoara-liceum segélyénél keletkezik. Albu Livius kevesli a felvett 10.000 lejt és utal arra, hogy a múlt évben 50.000 lej volt a segély. Boneu Vazul prefektus megjegyzi, hogy miniszteri rendelet van arra, hogy állami iskoláknak nem szabad szubvenciót adni. Így a megyének nem engedték meg a bábaképző szubvencionálását. Angel dr. utal arra, hogy nem lehetett többet adni a jövő évben még ennyit sem lehet. Albu megmarad eredeti álláspontja mellett. Hotoran dr. kérdést intéz erravonatkozólag, minek egy állami intézetnek szubvenció. Popoviciu dr. a szubvenció megadását javasolja és ugyanilyen értelemben szólal fel Vostinár. A prefektus és Moldovan József hozzászólása után a hivatalos javaslatot fogadják el. Ezután a tisztviselők gyermekei iskoláztatására szánt 10.000 lejt alapot tárgyalták, mire Vostinár megjegyzi, hogy kevés. Angel dr. osztózik nézetében, mire a tanács 50.000 lejre emeli fel az alapot. A segély templomépítésre 600.000 lejt irányoztak elő, ami ellen Vostinár tiltakozik. A javaslatot elfogadják és megszavazzák a 600 ezer lejt.

A munkanélküliség a tanács előtt.

Ekkor Boneu Vazul prefektus beszámolt arról, hogy Cantacuzino hercegnő legutóbb Aradon járt és egy ápolónőket kiképző intézet alapításán fáradozott. A megye erre a célra 200.000 lejt szavazott meg és azt hiszi, hogy a város is ugyanannyit adhat. A javaslatot egyhangúlag elfogadják. A rokkantak segélyére vonatkozólag elfogadták a polgármester javaslatát, amely szerint ő megbeszéli az ügyet Sándor de Vist ezredessel és az év folyamán feltétlenül ad segélyt a rokkantegyletnek.

Szünet után határozatképtelenség.

Hotoran Victor dr. kéri a város vezetőségét, szakítson ki a kövezeseknek előírt összegből legalább egy milliót a azt rezerválja külön alapra, amelyből a tisztviselőknek adja-

nak kölcsönt, hogy a kapott telkükön házat építhessenek. Angel István dr. kijelenti, hogy ezt nem lehet, mert az uccarendezés fontos kérdés. Ő volna a legboldogabb, ha 15—20 millióval rendelkezve a tisztviselő-telepet megalkozhatná. Ha egy későbbi időpontban lehet-

Enyhítették a lakbérleti javaslatot.

A kilakoltatások dolgában történt módosítás.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A szenátus szekciójában a lakbérleti törvényjavaslat két fontos módosítását fogadták el. Az egyik szerint a 26-ik szakaszt úgy módosították, hogy a háztulajdonosok 1927. október 26-tól fogva evakuálhassák lakó-

ségessé válik, gondolni fog a tisztviselőkre. A tanács elfogadta a választ. Ezután az elnök öt perc szünetet hirdetett ki.

A szünet végeztével kiderült, hogy többen távoztak el és a tanács ezáltal határozatképtelenné vált. Elküldtek több városi tanácstagért, akiket azonban nem sikerült megtalálni, mire az elnök bezárja az ülést és felkéri a tanács tagjait, hogy holnap pontosan négy órakor jelenjenek meg.

Averescu megegyezett Bratianuval.

Három ülést tart naponta a parlament. — Igazolták a teleormani szenátorválasztást.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Lapijelentések szerint Bratianu Ionel és Averescu tábornok tegnap este fontos megbeszélést folytattak a napirenden levő összes problémákról és minden tekintetben megegyezés jött közükre létre.

Hétfőtől kezdve a parlament naponta három ülést fog tartani.

A kamara ülésén Mircescu és Lupas törvényjavaslatokat terjesztenek be. Cuza kéri, hogy a hadügyminiszter nyújtsa be a hadiözvegyek, árvák és rokkantak nyugdíjáról szóló törvényjavaslatot. Ezután áttérnek a napirendre és folytatják a halászléi javaslat vitáját. Barleanu védi a javaslatot, polemizál Mihailacheval és Bratianu Dinuval, majd vádolja a liberálisokat, hogy az állam összes halászléi

kat. A második módosítás a 28-ik szakaszra vonatkozik, amelyhez függelékkel fűzték és abban megadják a jogot a háztulajdonosoknak a kilakoltatásra abban az esetben, ha az evakuált viszonyainak megfelelő lakásról gondoskodnak.

jogait nyolc millióért a Frigulnak akarták átadni, de ezt az üzletet Garofilid miniszter megakadályozta.

A szenátus ülésén Pop Ghita panaszkodik, hogy a földosztást végző mérnökök még most sem kapták meg napidíjukat. Ezután a teleormani választások igazolására került a sor. Cliniciu nemzeti-parasztpárti az igazolást megtagadja, mert a választáson az erőszak és befolyás győzött. Dr. Anghelescu a liberálisok nevében deklarációt olvas fel, amely megbélyegzi a teleormani választáson használt eszközöket. A szenátus igazolja a választást és Florian Cristescut teleormani szenátornak mondja ki. Végül Mircescu hadügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt be a Vitéz Mihályrend lovagiainak földosztásáról.

A negyvenkilós Pillangó kisasszony haza akar menni hűtlen maláji jegyeséhez.

Beszélgetés a japán Jovita Fuentes-sel. — „Európa az igazi őserdő” — mondta és rizst rendelt ebédre.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Jovita Fuentes japán énekesnő Budapestre érkezett és amint leszállt a budapesti gyors egyik kocsijáról, kis fázós, sárga madár benyomását keltette. Barna bunda volt rajta, tízcentis sarku cipő. Kormos mongol szemgödreben két aggódó bogárfényű lidérc. Összehuzza a bunda két szárnyát, mintha magát ölelné. Egyméter negyven magas. Beszél angolul, olaszul, spanyolul.

Ismerkedik, mosolyog. Egészséges fehér fogsora van, nyitva tartja a száját és hátra-szorítja fejét a magas prémgallér koszorújában. Furcsa fiatalember jön, köszön, japánul beszél. Jovita Fuentes olaszul felel.

— Nem értek japánul. Csak az anyám volt japán. Én Manillában születtem, a Fülöp-szigeteken.

A furcsa fiatalember még furcsábban viselkedik. Valamit rajzol a névjegy hátára.

— Néhány üdvözlő sor, kínaiul, tiszta kínai nyelven.

A kis nő nézi, hólogat, mosolyog. A fiatalember bucsuzik és elárulja, hogy nem japán, hanem pesti joghallgató, könyvből tanult japánul és kínaiul.

Az autóban ő kérdezősködik Teiko Kiwáról, a másik japánról. Járt-e itt, volt-e sikere?

— Mert én sokkal tisztább japán típus vagyok — mondja — és parányi lapos orrát nyoinogtatja.

— Milanóban tanultam énekelni és még mindig tanulok. De otthon is sokat énekeltem a szigeten. Volt már a Fülöp-szigeteken?

— Én huszonhárom éves vagyok — teszi hozzá hirtelen.

A szállodában szép lakást kapott. Szalont, hálószobát, fürdőt. Itt szoktak lakni a vendégművészek. Messze ül le a kísértől, akik dohánynak.

— Árt a hangomnak. Nagyon tiszta levegőhöz szoktam.

Folytatja a beszélgetést. Előrehajol és visszakuporodik, mint egy mokus.

— Tehát igen. Most itt vagyok Buda-

pesten. Már egész Európát bejártam. Bizony, mindig egyedül. Svédországtól Spanyolországig. Budapest kimaradt.

— Innen Amerikába megyek. Ott még nem voltam. De el akarok menni oda is. Megnézem azt is, ha már egyszer eljöttem hazulról.

— Eljöttem hazulról... Mindenáron hallani akarja, hogy miért?

— Hűtlen lett hozzám a jegyesem. Maláji ember volt. Szerettem. De, kérem... minek ez? No igen... szerettem. Aztán mást vett feleségül. Az én apám földműves volt. Ő járt hozzánk. Énekeltem neki... most feleségül vett egy fehér nőt... De azért még látjuk egymást, mert én visszamegyek... a farmra... az anyámhoz... Most pénzt keresek. Aztán megyek vissza. Minél előbb, minél előbb... Nevet, mintha szégyelné magát.

— Nagy erdők vannak mifelénk. Szép, sűrű erdők. Nincs olyan koncertterem, melynek jobb akusztikája lenne, mint az erdőnek. És ott egyáltalán nem félttem. Inkább lehet félni itt a városokban — mondja kissé szemrehányással. Ott csak kedves majmok élnek a házak körül. Itt élnek igazán vadállatok. Európa az igazi őserdő. De erről ne kérjen magyarázatot.

Ezt nem is kellett magyarázni.

A pincér jön. Mi lesz ebédre? Husleves, rántott csirke, rizs, sok rizs, narancs.

— Kedves szerepem a Pillangó. Egészen megértő a szegény Pillangót, én is Pillangó vagyok. Iás szerep nem is áll jól nekem. Negyven kiló vagyok csak.

— Isten vele, Pillangó!

Urániában ma, szombaton utóljára:
Ördögcirkusz.

Leszállított helyárrakkal 10 lel
és földszinti zsölye 20 lel.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9-kor kezd.

Ne nézzen se jobbra,
se balra,
menjen egyenesen

STRASSER

divatárúháza, 1847

tavaszi újdonságok és
olesóságok lerakatába.

H I R E K.

Az olvasóhoz!

Az Aradi Közlöny, amely évtizedek hosszú során a magyar vidék legnagyobb és legjobb lapja volt, az imperiumváltás óta ugyanezt a pozíciót tölti be Erdélyben is. Most is Erdély egyik legjobban elterjedt, legolvasottabb napilapja vagyunk és boldogan állíthatjuk, hogy komoly hivatásunktól, kötelező tradíciótól: öntudatos és céltudatos magyarságunktól soha egy pillanatra sem távolodtunk el. Voltunk, vagyunk és leszünk: mindig bátor, mindig becsületes, mindig igaz magyarok, akik tollunk és szellemünk erejével küzdünk nemzetünk igazáért. Több, mint negyven esztendeje folytatjuk ezt a harcot, amelyben megéledtünk, megerősödünk és kivívuk magunknak a magyar olvasóközönség szeretetét, megbecsülését.

Ezt a szeretetet és megbecsülést hangsúlyozzuk most, amikor új előfizetési évnegyvedbe lépünk április elsejével. Mi már ott tartunk, hogy bátran hivatkozhatunk érdemeinkre a dicsekvés látszata nélkül. Napról-napra érezzük hatalmas olvasótáborunk megnyilvánuló szeretetét és ragaszkodását, amely erőt, kitartást ad nekünk a további küzdelmekhez. Kisebbségi helyzetünkben nekünk, mint a magyarság reprezentatív, organumának, szüksége van erre az erőre és kitartásra, amelynek forrása csak a magyar nagyközönség lehet. Nem lehet és nem szabad más támogatást elfogadnunk, mint a magyar tömegeket, amelyért harcolunk, sebeket kapunk és amelyért ha kell, véreznünk is tudunk. Természetes tehát, hogy a magyar közönséghez fordulunk az új évnegyed küszöbén, további szeretetét kérve és fokozott támogatást várva.

Minden újabb előfizető, aki csatlakozik az Aradi Közlöny táborához, friss erőt jelent a folytonos küzdelemben. Megsokszorozott erővel eredményesebben lehet harcolni a magyar érdekében. Minden magyar ember tehát, aki csatlakozásával erősíti az Aradi Közlöny táborát — önmagát teszi ezzel erősebbé és nemzetének javát szolgálja. Magyar testvéreink! Jöjjetek, sorakozzatok tömegesen az Aradi Közlöny magasán lobogó zászlója alá, mert az tradíciót, magyarságot és nemzeti öntudatot jelent.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet közlése szerint egyelőre hűvös és zivataros idő várható.

— Jugoszlávia királynéja Bucurestbe utazott. Bucurestből jelentik: Belgrádi jelentés szerint Marioara jugoszláv királyné ma reggel Bucurestbe utazott.

— Tüzérségi emlékmű készül Bucurestben. Bucurestből jelentik: Öröksége védnöksége alatt nemrégiben nagyarányú mozgalom indult meg országszerte, hogy a román tüzérségnek a háború alatt tanúsított magatartásának emlékére hatalmas emlékművet állítsanak fel Bucurestben. Az ügyben a tegnapi napon érkező volt a hadügyminiszteriumban, ahol a szoborbizottság tiszteletbeli tagjaiul a következőket választották meg. Elnök: Brătianu Ionel, Románia volt háborús miniszterelnöke, tagok: Coandă tábornok, Brătianu Vintila, volt háborús hadügyminiszter, Mircoscu, Ramniceanu, Georgescu, Iliescu, Lupescu, Popovici, Zadic, Engelescu, Rudeanu, Vernescu, Holban, Rascanu és Mironescu tábornokok. A végrehajtóbizottság elnöke Referendaru tábornok lett.

— Meggyógyult a spanyol király. Madridból jelentik: A spanyol király felépült tüdőgyulladásából és már el is hagyta ágyát.

— Harc a kétszázmillió lírás olasz kölcsön körül. Bucurestből jelentik: Manoilescu helyettes pénzügyminiszter a mai napon a törvényhozás elé terjesztette a 200 millió líra olasz kölcsönről szóló törvénytervezetet. Mint a Dimineata értesül, Lapedatu volt pénzügyminiszter mindent el fog követni, hogy a törvényhozás ne ratifikálja az olasz kölcsön szerződését, amely — szerinte — rendkívül hátrányos Romániára.

— Letartóztatások a galati vasúti szerencsétlenség miatt. Galatiból jelentik: A galati-i vonat-szerencsétlenség ügyében mára befejezték a vizsgálatot. Megállapítást nyert, hogy a négy súlyos sebesülést okozott karambolt Mureses forgalmi tiszt, valamint Rosghia Enache és Moise Teodor váltóőrök gondatlansága idézte elő. Mindhármukat letartóztatták. A sebesültek egyike, Ion Ciolac tisztviselő ma reggel a kórházban kiszervezett.

Csökkentik az állami tisztviselők számát.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója-nak távirata.) Ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen mindenekelőtt a tisztviselői fizetések egységesítéséről szóló törvénnyel foglalkoztak, kapcsolatban a miniszteriumok reorganizálásának problémájával. Délben 12 órakor a miniszterelnökségre érkezett Iliu udvari miniszter, aki közölte a király egészségi állapotáról szóló legújabb jelentéseket. A minisztertanács ekkor

rövid szünetet tartott, majd folytatták a tanácskozást és elhatározták, hogy további intézkedésig semmiféle újabb kinevezést nem eszközölnek és a bármely okból megüresedő köztisztviselői állásokat nem töltik be. Mitileneu külügyminiszter közölte, hogy a kisantant konferenciáját végleg május 15-re tűzték ki, amelyet vagy a Tátrában, vagy Marienbadban fognak megtartani.

A magyar ellenzék a kormány külpolitikája ellen

„A nemzet többsége nem kapható politikai kalandokra”
Rassay nagy beszéde a kormány olasz orientációja ellen

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítója-tól.) A képviselőház mai ülésén Rassay Károly szólalt fel a költségvetési vita kapcsán. Beszéde során felemlítette, hogy ha a magyar közvélemény megadja a kezelmét a franklgy főszereplőnek, úgy meg kellene kegyelmezni azoknak az újságíróknak is, akik ebben az ügyben sajtóperekbe keveredtek és el lettek ítélve. Hibáztatja a kormányt, hogy nem ad komoly parlamenti programot, amivel megfosztja az ellenzékét attól, hogy ahhoz szabhasa működését. Kétségtelen, hogy az ellenzéki kritika megérett, ennek oka viszont a közvélemény politikai közönye, amit a mindennapi kenyér gondjai és a kormányval szemben való számos függőség okoz. Attér ezután a rengeteg választási sérelemre. Ezeknek tulajdonítja, hogy az ellenzék ilyen kis számban került be a parlamentbe.

A külpolitikában szintén nem lát úszni. Ugyátszik a kormányzó mohácsi beszéde óta bizonyos jugoszláv-ellenes tendencia mutatkozik. Véleménye szerint, Olaszország Magyarországgal bizonyos demonstrációt rendez Jugoszlávia ellen. Hangsúlyozza, hogy nem a legnagyobb híve az olasz orientációnak.

— Nem vagyok Mussolini politikájának bámolója — mondotta — és azt hiszem, hogy mi még egy nagy katasztrófának és összeomlásnak leszünk tanui Olaszországban. Kijelenti, hogy a nemzet többsége nem hajlandó semmiféle politikai kalandra becsatlakozni a külföldön és eszközül szolgálni más hatalmak érdekeinek. A kormány belpolitikájára átvérve kifogásolja rideg magatartását a demokráciával szemben. Végül a költségvetést bírálja, amelyet nem fogad el.

Barabás Béla hazaérkezett Aradra.

A bíróságtól várja az ellene emelt vádak megsemmisítését. — Aradmegye ösz szenátora elmondta bucuresti-i impresszióit.

(Arad, április 1.) Barabás Béla dr., Arad ösz szenátora három hetű távollét után ma érkezett vissza Aradra. Bucurestben résztvett a szenátus ülésén, majd Brasovon keresztül Gheorgheni-be, (Sepsiszentgyörgyre) utazott, hol feleségével együtt rokonai látták vendégül. Munkatársunk ma felkereste a hazatért Barabás Bélát, aki jó szímben érkezett haza hosszú utazásáról. Politikáról nem szívesen beszél.

— Minden szavamban amugy is tendenciát keresnek és én már koromnál fogva is fáradt vagyok az ilyen hiábavaló küzdelmekre. A brasovi cikkem nyomán is eljárás indult ellenem, aminek küllőben csak örvendek, mert végre illetékes fórum, a bíróság is megállapíthatja majd, hogy a szavaim és cselekedeteim közé magyarázott tendencia nem egyéb rossz-

akaratu rágalommal. Azt akarom, hogy bírósági ítélet utasítsa vissza ezeket a minduntalan felbukló méltatlan gyanúsításokat.

— Az aradi Magyar Párt mai helyzetéről még nincs tiszta képem. A távollétemben történekről csupán az újságokból szereztem tudomást és mindenesetre tüzetes vizsgálat tárgyává teszem a felmerült eseményeket.

Barabás Béla azután hosszasan beszél a bucuresti-i életről, amely drágaságától eltekintve, egészen világvárcsi színezetű.

— Gázdag, fejlődésképes ország ez — mondja — és ha a kormánypálca bölcs, higgadt és erős kezekben nyugszik, akkor boldog és elégedett is lehetne a lakossága, minden lakója. De ehhez feltétlenül szükséges, hogy a gyűlölködés, a gyanúsítás, bizalmatlanság színe elűnjék a közlelelől.

— Ghandi súlyosan megbetegedett. Bombayból jelentik: Ghandi, az ismert függetlenségi vezér, súlyosan megbetegedett. Orvosa agyszélhűdéstől tart.

— Dagad a besszarábiai kémkedési botrány. Chisinauból jelentik: A chisinaui sziguranca, — mint már megirtuk — napokkal ezelőtt egy nagyszabású nemzetközi kémsszervezet működéséről rántotta le a leplet. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint a besszarábiai kémirodát Prágából irányították és Moszkvából látták el pénzzel. A romániai kémsszervezet élén Matusiu volt szentpétervári diák állott, aki a chisinaui Perpeluc nevű fiatalemberrel együtt nyilvános másolóirodát tartott fenn. A „vállalatnak” azonban volt egy titkos irodahelyisége is és ide futottak be az ország minden részéből érkező kémjelentések. Nemrégiben sikerült a kémsszervezetnek hatalmas összegekkel megvesztegetni a chisinaui hadtestparancsnokság egyik katonáját, Burlea ővezetőt, aki a hadtestparancsnokság irodájában teljesített szolgálatot. Burlea több ízben kapott nagyobb összegeket s ezért fontos katonai okmányok másolatát kiszolgáltatta a társaságnak. A sziguranca úgy sikerült bejutni a kémsszervezet titkos helyiségébe, hogy először valaki névtelen levélben közölte a szigurancaval a társaság aznapi titkos jelszavát. A sziguranca különben eddig már tizenhárom egyént fogott el, akik beismerték, hogy összeköttetésben állottak Matusinnal és a kémirodától rendes havi fizetést huztak. A letartóztatottakat a 3-ik hadtest hadbíróságának adták át.

— Szombaton nyílik meg az aradi román kaszinó. Arad első román kaszinójának, a „Caminul Cultural al Astei” felavatásának ünnepségét a kaszinó vezetősége véglegesen április 2., szombat délután 6 órában állapította meg. A kaszinó, amelybe tagul eddig Arad intelligenciájának nagyrésze jelentkezett, elégszen berendezésével a Kultur-palota szuterénjében nyert elhelyezést és a bejárat a Marospart felől van. A kaszinó elnöke Barbura Sever dr. törvényszéki főnök, igazgatója Gitta Agoston főügyész-helyettes, titkára Balcesti Stefan főhadnagy, pénztárosa Jivulescu kereskedelmi iskolai tanár, könyvtárosa Somescu tanár és ügyésze Ursu János dr. A kaszinó vezetősége ezután is felkéri mindazokat az urakat, akik a kaszinó tagjai, hogy a felavatásán szíveskedjenek megjelenni. A kaszinónak nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül mindenki tagja lehet, ha az illető az előírt követelményeknek megfelel.

— Tolvaj katonaszökevény. Az aradi rendőrség ma letartóztatta és az ügyészségre kísérte be Heinrich József katonaszökevény aradi fiatalembert, aki napokkal ezelőtt sorozatos betöréseket követett el Aradon és többek között Méder Jánosétól 4000 lej értékben égyenemeit, Szilágyi Dező fűszerüzletéből pedig 10.000 lej értékű árukat lopott el. A lopott holmikat a Mihai Viteazul (Ferenc) téren 2000 lejért Crainic Auréli ciuci árnásnak adta el, akik a rendőrség szintén letartóztatták. A betörőt és orgazdát kihallgatásuk után az ügyészség fogdájaiba utalták be.

— Az aradi unitárius egyház hívei abból az alkalomból, hogy Boros György dr. unitárius püspök-helyettes Friny püspöki avatására Aradra érkeztek, vasárnap, e hó 3-án délután 6 órakor a Fehér Kereszt gyémánttermében a püspökhelyettes részvételével egyházi értekezletet tartanak.

— Aradi zeneművész nagy sikere a budapesti Operában. Budapestről jelentik: Telmányi Emil, a világhírű aradi származású hegedűművész, aki évek óta Koppenhágában él, tegnap a budapesti Operában Verdi Trubadurját vezényelte. Telmányinak ez a budapesti vendég-karmestereskedése igen nagy jelentőségű és nagy érdeklődést váltott ki a magyar zenei világban. A pesti Operának ugyanis már régóta nincs megfelelő vezető-karmestere és az a terv merült fel, hogy jó volna a hírhedt aradi hegedűművészt megkapni erre a célra, aki különben a dán fővárosban, az ottani filharmonikusok karmestere már évek óta. Telmányit az Operaház vezetősége meghívta Budapestre és ismertetett be tegnap, mint karmester a magyar főváros közönségének. Telmányi vendégszerelésének ilkéni szerződötési szempontból volt különös fontossága. A pesti zenekritikusok nagy elismeréssel írtak Telmányi karmesteri kvalitásairól és kiemelik, hogy Kemner óta ilyen dirigálást még nem hallottak az Operában. Valószínű, hogy ezek után Telmányi Emil Budapesten marad, mert előreláthatóan le fogják szerződteni az Opera első karmesterének, illetve zeneigazgatójának.

— Elfogott tolvajok. Az aradi államrendőrség két detektívje, Mona és Bugariu, ma letartóztatták Kis Mária nevű asszonyt, aki dr. Háber József orvos lakásából két ezer lej ellopott. Az asszony, miközben a rendőrségre kísérték, meg akart szökni és csak hosszabb üldözés után sikerült elfogni. Ma letartóztatták Mos Illés nevű rosvott multu zsebtolvajt, aki szerb Marinka Aradi lakostól több ezer lej készpénzt és felhárnyut lopott. A letartóztatott tolvajokat átkísérték az ügyészség fogházába.

— Aradi urileány fellépte az aradi színházban. Érdekes színházi eseménye lesz tíz nap múlva Aradnak. Egy komoly művészi ígéret lép a közönség elé: Farkas Lilly, a gyönyörű hangú aradi urileány a Sybill című szerepét fogja énekelni. Farkas Lilly túl van a kezdeti szánvpróbatásain. Akik ismerik, de maguk az énekritikusok is a legnagyobb dicséret jelzőivel nyilatkoznak a fiatal urileány tehetségéről. Tömör alhangja van, ami megnyerő külsővel párosulva, a kész sikert szolgálja. Jövő héten tehát értékes színházi találat lesz, az több mint bizonyos.

— Merénylet két galati urileány ellen. Galatiból táviratozzák: A nagy dunai kikötőnek óriási botránya van. Tegnap este ismeretlen álarcos fiatal emberek erőszakkal elhurcolták és merényletet követtek el Florica Elena közismert galati urileányok ellen, akiket eszméletlen állapotban a késő esti órákban a Brates-tó partján találtak meg. Orvosi segítséggel csak nagynehezen sikerült magukhoz téríteni a szerencsétlen leányokat, akiknek vallomásából a rendőrség azt következteti, hogy a gaz merényletet egy Ghita Cretu nevű közismert élvhajász fiatalember követte el, társai segítségével. A merénylet ügyében a rendőrség erélyes nyomozást vezetett be.

— Beethoven emlékeztetése a kilencedik symphonia kétszer egymásután, április 11. és 12-én fog előadásra és egyben bemutatásra kerülni a Kulturpalotában. Óriási erőmegfeszítés és törhetetlen akarás eredménye ez a vidéki városban páratlanul kulturális teljesítmény. A filharmonikusok, akikhez ez alkalomra a méltán nagy hírű aradi Gutenberg-dalkör nagyszerű karénekesei is társultak, imponáló lelkesültséggel készülnek a nagy ünnepélyre, melyről előreláthatólag senki, kinek művészetéhez, zenéhez köze van, nem fog hiányozni. A hangverseny jegyeit a Filharmonia emlékalbumát Sándor Ferenc-cég árusítja.

— Szünetel a vízszolgáltatás. Értesítjük a f. közönséget, hogy folyó hó 4-én, 6-án, 8-án 9 órától reggel 6 óráig a vízszolgáltatás csömosás miatt az egész város területén szünetelni fog. Uziene Com. Arad.

Befejeződtek a román—magyar likvidációs tárgyalások

• Megállapodás a megyék tartozásainak kiegyenlítésére.

(Arad, április 1.) A román—magyar likvidáló bizottság egy év óta tartó tárgyalásai véglegesen befejeződtek. A megállapodás most már a budapesti bankokkal is megkötött. A fennálló tartozások, melyek Bihar, Arad, Szatmár-megyékre, Szalonta és Körösszeg községekre vonatkoznak, megállapítást nyertek. A végleges tárgyalásra március 18-án Budapestre utazott Hodor Victor közg. vezérfelügyelő, Modole Péter belügyminiszeri vezérigazgató és Michis László biharmegyei főszámvevő. A magyar delegáció tagjai voltak: dr. Csáthy Béla min. tanácsos, dr. Ernyey Imre min. titkár és Domokos Rezső főszámtanácsos. A bizottság tegnap érkezett haza Budapestre és az eredményről a következőket közölték:

A román—magyar vegyes bizottság végrehajtotta a párisi vegyes bíróság döntését. A külföldi bankokban lévő tartozások likvidálására a közös személyes tárgyalás vált szükségessé. Budapesten a következő bankokkal tárgyaltak: Pesti Első Hazai Takarékszövetkezet, Magyar Jelzálog és Hitelbank, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézete: Budapestről Bécsbe utaztak, ahol az Allgemeine Österreichische Creditanstalttal folytatták le a tárgyalásokat.

A személyes tárgyalás azért vált szükségessé, mert a bankok azt kívánták, hogy a kölcsöntőke tartozásának megfizetésén kívül a

szerződésben megállapított késedelmi kamatokat és bírságokat is tizenhét félszázalékosan fizessék meg a megyék, mert 1918. december 31. óta nem fizettek semmit. A bíróság a bankoknál a vis majorra hivatkozott s ezért csak a tőketartozásokat és maximálisan 5 százalékos kamatot voltak hajlandók fizetni az 1918. év végén fennálló tartozásokra, hivatkozva a fennálló román—magyar konvencióra. A bankok a pénzügyi központban tanácskozássra gyűltek össze, amelyen a két delegációnak képviselői is jelen voltak és hosszas tárgyalás után a következő határozatokat szögezték le végleges megállapodásra:

Romániával szemben az 1918. év végén fennálló tartozásnak és 5 százalékos kamatnak a megyék szerint aránylagosan történő fizetését a bankok elfogadták. Elérte a román bizottság azt a kedvezményt, hogy a bankok a késedelmi kamatokról, késedelmi bírságról lemondottak.

A megyék magyar részére jutott területek tartozásaira szintén megkötötték a megállapodásokat, de itt a bankok kikötötték, hogy egy esetleg hozandó valorizációs törvény esetén fenntartják jogukat az emelkedett értékekre. Azután megállapodtak véglegesen abban is, hogy az 1—2 arányban való fizetés terminusát, amely május 1-én lejárt volna, 1928. április 30-ig meghosszabbították.

Egész Ausztria nevet földművelésügyi miniszterén.

Thaler miniszter Abessziniában fel akarja támasztani a szent római birodalmat.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Ilyen mulatságos dolog nem történik minden nap. Egész Ausztria nevet Thaler földművelésügyi miniszterén, aki, mielőtt belecsöppent a bársonyszékbe, egyszerű kispazda volt Tirolban.

Mielőtt azonban belekezdene az eset elmesélésébe, egy kis történelmi visszatekintést kell vetnünk a XVIII. századba. Abban az időben tömegesen vándoroltak gyarmatosok Dél-németországból Délmagyarországra: a Bánságba és a Bácskába. Ezek a német telepesek „warden”-eknek nevezték magukat, míg vezérük a „wodosch” címet viselte, ami szláv szó és körülbelül főnököt jelent. Ottakring, Bécs városának XVI. kerülete ugyan nem ófrank választófedelem, Waller Péter, XVI. Payergasse 10., II. emelet, ajtó 15. azonban mégis a „warden”-ek utolsó „wodosch”-ának deklarálta magát. Ottakring népének más gondolai vannak annál, hogy Waller Péter törzsfőjét megvizsgálják és nincsenek is erre kötelezve, hiszen nem hivatalos közegek, például miniszterek.

Waller Péter ismert személyisége Bécsnek. Hőbortos kalandor. A forradalom után a bécsi vörös gárda tagja volt, később ideiglenesen Berlinbe költözött és ott a fajvédők szolgálatába állott. Később avval lepte meg Bécsset, hogy ő az azok addig teljesen ismeretlen törzsének főnöke és csak később fedezte fel magáról, hogy ő a „warden”-ek utolsó „wodosch”-a. Mivel éhen munkanélküliként élt Bécsben, nem méltó az utolsó „wodosch”-hoz, elhatározta, hogy „alattvalóival” kivándorol Abessziniába és ott megalapítja a wardok új birodalmát. Hol vannak azonban az alattvalók? Waller Péternek nagy a fantáziája és ezenkívül nem szereti az ugynevezett akadályokat. Ezért egyszerűen Bécsben és környékén megkezdte a toborzást; illetőleg a wardok törzskönyvébe való felvételt. Főként a munkanélküliek között volt sikere Waller wodoschnak, aki megmagyarázta, hogy a wardok a szent római birodalom utolsó alattvalói és mivel — amint az iskolákban is tanítják — a szent római birodalom 1806-ban megszűnt, a szegény wardok azóta hontalanok és kénytelenek Afrikában új birodalmat alapítani. — Mindenki, aki a szent római birodalom alapjaira helyezkedik — mondotta Waller wodosch, de, hogy ezt miként kell csinálni, arról nem nyilatkozott bővebben — az minden

más ceremónia és kellék nélkül tagja a wardok nemzetségének. Azaz, hogy tagdíjat is kell fizetni.

Röviden: Wallernek sikerült egy pár száz munkanélkülit elbolondítani és azután jelentkezett Thaler földművelésügyi miniszternél, akinek annyira megtetszett a wodosch terve, hogy megígérte, miszerint lehetővé teszi Waller tervének megvalósulását és az abessziniai kormányval való tárgyalások megkezdésére osztrák kormánybiztosként kiküldi Wallert Abessziniába. Erre azonban már nem került sor, a kormány többi tagjai megakadályozták, hogy Thaler tovább is nevetségessé tegye magát, a wodosch azonban az ígéret be nem tartása miatt annyira megharagudott, hogy a wardok nevében megszakított minden diplomáciai érintkezést az osztrák kormánnyal és erről wodoschi minőségében ajánlott levélben értesítette — Mussolinit.

Apolloban ma szombaton utoljára

Patt és Patachon mint milliomos.

Ezt megelőzi:

Sonore Pietró zenebohóc

legújabb műsorával.

Az előadások 1/5, 6, 7/8 és 9 órakor kezdődnek.

— Sikeres a kontárok elleni harc Aradon. Beszámoltunk azokról az erélyes rendszabályokról, amelyeket a városi mérnöki hivatal fogantatott a kontár-építőkkel szemben. Ma egy másik ügyben indult meg a vizsgálat, amelynek alapján egy másik kontárral szemben járt el a város. Az erélyes rendszabályok meg is hozták a kívánt hatást, amit az is bizonyít, hogy ma reggel több építető kereste fel a mérnöki hivatakt és elpanaszolta, hogy háza félig kész van, azonban az építővállalkozó otthagya a félig kész házat és kijelentette, hogy nincsen iparengedélye, nem dolgozhat tovább, mert szigorú büntetésben részesül. A mérnöki hivatal természetesen közölte, hogy ez volt ugyanis az intenciója és felhívta az építkezőt, válasszon képesített, joggal rendelkező építést.

JANCSI és JULISKA, vasárnap délelőtt fél 12 órakor az Apolloban és Urániában.

Arany pillangó: Lily Damitával, vasárnaptól az aradi Urániában.

KÖZGAZDASÁG.

Sürgetik a háborús károk kifizetését.

Elutasították a szövetkezetek adóleszállítási kérelmét.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A pénzügyminisztérium mellett működő, államháztartási jövedelmeket ellenőrző bizottság ma ülést tartott, amelyen több nagyszabású kérdés felett határozott. A bizottság elutasította a pénzügyminisztériumnak a nagyvállalatok háborús kárainak eredő követeléseinek amortizálása érdekében beterjesztett javaslatát és indoklásában kimondta, hogy a háború után majdnem tíz esztendővel a vállalatoknak jogos követelését időszerű volna ki-

utalni, annál is inkább, mert az i-
tésben nagyobb összeget irányozt
céllra. A jövedelnyezeti intézmények a
vonnakozólag a bizottság úgy döntött, hogy az
emberbaráti egyesületek és intézmények jöve-
delmét nem lehet adó alá vonni s velük szem-
ben egyedül csak az egyenesadó kivetése al-
kalmazható, minden forgalmi, vagy pótdó
mellőzésevel. Végül a bizottság elutasította a
szövetkezetek és bankoknak az adóleszállítás-
ra vonatkozó kérelmét.

Zürichben 3.25, Párisban 16.— a lej

Zürichben utótőzsdén is 3.25 a lej.

Helyi valutaárak. (Április hó 1.)
Kifizetések: Berlin 42.50, Amsterdam 86.80, Newyork 178.25, London 869, Páris 7.64, Milánó 8.50, Prága 5.30, Budapest 31.25, Zágráb 3.16, Bécs 25.15, Zürich 31.40. — **Áru:** Márka 42.50, dollár 178, angol font 860, francia frank 7, olasz líra 8.50, cseh korona 5.30, pengő 31.25, dinár 3.10, osztrák schilling 25, svájci frank 34.40. — **Pénz:** Márka 40.50, dollár 176, angol font 840, francia frank 6.70, olasz líra 8, cseh korona 5, pengő 30.80, dinár 3, osztrák schilling 24.30, svájci frank 33.40. — **Irányzat:** lanyha.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Április hó 1.)
Kifizetések: Páris 6.75, Berlin 40.40, London 840, Newyork 170.75, Milánó 7.95, Zürich 33.40, Bécs 24.10, Prága 5.10. — **Valuták:** Napoleon 660, márkia 40, leva 1.15, török líra 0.82, angol font 835, francia frank 6.80, svájci frank 31.50, olasz líra 7.80, drachma 2, dinár 2.90, dollár 172, lengyel zloty 19, osztrák schilling 23, pengő 29, cseh sztokk 5.

Zürichi tőzsdezárlat. (Április hó 1.)
Berlin 123.25, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2525.25, Páris 20.36.50, Milánó 24.10, Prága 15.39.50, Budapest 90.80, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.25, Varsó 57.95, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Április hó 1.)
Berlin 123.27, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2525, Páris 20.36.50, Milánó 24.35, Prága 15.39, Budapest 90.80, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.25, Varsó 57.90, Bécs 73.10.

= **Az Aradmegyei Takarékpénztár mérlege.** Az Aradmegyei Takarékpénztár, amely egyike régi s előkelő pénzintézeteinknek, ma publikálja mérlegét és folyó hó 9-én tartja meg LVI. évi rendes közgyűlését. A mérleg adatai szerint a betétek 112 millió lejre emelkedtek, a váltótárca és folyószámlaadások együttesen 106 milliót, míg a készpénzkészlet és bankári követelések 21 milliót tesznek ki, ellenben a hitelezők tételét az intézet az előző évi 30 millió lejről 5 millió lejre apasztotta le. A takarékpénztár az összes üzletágak intenzív művelése s elismert szolid üzleti elveinek szemellett tartása mellett — tekintettel a bizonytalan gazdasági helyzetre — nem annyira expansióra, mint inkább az intézet alapjainak megerősítésére és a múltban is gondosan szem előtt tartott mobilitásának megővésére törekedett, ami a mérleg számszerű adataiból is kitűnik. A kimutatott üzleteredmény 600 ezer lejjel, azaz mintegy 30 százalékkal haladja felül az előző évit, minek folytán az igazgatóság a tartalék- és nyugdíjalap fokozottabb gyarapítása mellett a múlt évinél 5 lejjel magasabb, vagyis részvényenkint 80 lej netto — 16 százalékos — osztalék megállapítását fogja a közgyűlésnek javaslatba hozni. Az intézet összes saját tőkéi a folyó évi február hónapban végrehajtott részvénytőkefelemeléssel és az ideai dotációkkal 24 millió lejen felüli összegre emelkedtek, ami lehetővé teszi, hogy ezután még erőteljesebben szolgálhassa közgazdaságunk és piacunk érdekeit.

= **A forgalmi adó új behajtása.** Bucurestiből jelentik: Manoiescu helyettes pénzügyminiszter ma közölte a bucuresti-i kereskedelmi kamara vezetésével, hogy a forgalmi adót illetőleg új behajtási módozatot léptet életbe. A miniszter figyelembe vette a kereskedők és gyárosok panaszát és elrendelte, hogy a jövőben a forgalmi adót a vámnál, illetve a belföldön előállított áruknál a termelés helyén szedjék be.

= **Csődkérelem.** Rob János tatársi vegyeskereskedő, bejegyzett cég ellen a mai napon Grünberger és társai oradeai cég részéről 15.435 lej váltótartozás miatt csődkérelem érkezett az aradi törvényszékhez.

= **Kiviteli illetékek.** Bucurestiből jelentik: A kormány legfőbb gazdasági bizottsága az exportált napraforgómag kiviteli illetékét vagononként 7000 lejben, a gyapjút pedig kilogrammonként 3 lejben állapította meg.

= **Aradi hetipiac.** A mai hetipiac árai: Karalábé darabonként 1—2 lej, kelkáposzta fejénként 1 lej, burgonya 5—6 lej, hagyma 15—16 lej kilogrammjá, fejeskáposzta 5—20 lej, tojás 1—1.50 lej, bab 8 lej, tejfel 40 lej literje, saláta fejénként 5—6 lej, zöldség kötegenként 3—5 lej, tehénturó 20 lej, juhturó 56 lej, vaj 100—140 kilogrammjá, tej literje 7 lej, savanyú káposzta kilogrammjá 10—12 lej. A baromfi-piac árai: sovány liba párja 160—200, kövér liba párja 200—250, sovány kacsza párja 130—160, hizott kacsza párja 150—170 lej, tyuk nagyság szerint párja 120—160 lej, rántani való csirke párja 90—110 lej. A gyümölcs-piac árai: alma kilogrammjá 10—14 lej.

Fedák Sári kontra Bánky Vilma.

Husvét után tárgyalja a budapesti járásbíróság az érdekes becsületsértési pört.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Budapest művész-körében másról sem esik mostanában szó, mint a Bánky-Fedák-afférről. Fedák Sári tudvalevőleg egy állítólagos nyilatkozata keretében lekicsinylően nyilatkozott Bánky Vilmaról a világhírű magyar mozisztárnál, akiről állítólag rosszné-

Erzsébet Mozgó

Ma kivételesen d. u. 1/2 6, 1/2 8 és 1/2 10 órákor

Nyomorultak I. rész

Victor Hugo örökbecsű regénye után. Hatalmas filmalkotás 20 nagy felvonásban.

Főszereph.: Sandra Milovanoff és Jean Toulout.

Rendes olesó helyárak.

Jön! Harry Piel legújabb filmje Jön!

ven vette, hogy nem hívta fel Newyorkban telefonon, nem segített elhelyezni Mindszenty Tibort, sőt akadályokat igyekezett gördíteni a magyar Valentino szerződésének útjába.

Bánky Vilma családja ezért, mint azt különben egy nyilatkozatban előre is bejelentette, becsületsértést jelentett a járásbírószágon Fedák Sári. A feljelentést Bánky Vilma apja, Bánky János nyug. rendőrelőnök adta be ügyvédje útján Fedák ellen. A feljelentés megállapítja, hogy szomorú jelenség az, amikor a magyar nemzet egyik büszkeségét, a nemzet egy másik kiváló művésznője sérti meg. Bánky különben nem a nyilatkozatért jelenti fel Fedákot, hanem azokért a kijelentésekért, amiket állítólag egy újságíró előtt tett, amikor is „utálatos pesti macská”-nak titulálta a Paramount magyar sztárját és bejelentette, hogy olyancskát fog róla megírni, amit, ha Pestre jön, nem tesz ki az ablakába.

Dr. Jakab járásbíró husvét utánra tűzte ki a Bánky-Fedák-per nagy érdeklődéssel várt tárgyalását, amelynek három tanút is megidézt, nevezetesen azt a hírlapírót, aki előtt Fedák a nyilatkozatát tette, Bánky Gyulát, Bánky Vilma fivérét és egyik ismerősét, akinek a feljelentés szerint a hírlapíró elmondotta, hogy mit tartalmazott Fedák nyilatkozata:

SPORT

O A vasárnapi mérkőzések bírói. A vasárnapi mérkőzésekre a bizottság a következő bírókat küldte ki: Gloria-CFR-pálya: Délelőtt fél 11 órákor Unirea-AMTE ifjúsági bajnoki, vezeti: Limburg kapitány. Délután 1 órákor: ATF-Vointa-Victoria ifjúsági bajnoki, vezeti: Theodorescu főhadnagy. Délután fél 3 órákor: ATE-Siméria-CFR I. oszt. bajnoki, vezeti: Burdán Miklós. Határbirok: Behm Károly és Balajthi István. Fél 5 órákor: AMTE-Olympia I. oszt. bajnoki, vezeti: Fővényi István. Határbirok: Fock Béla és Csenka Gábor. Olympia-pálya: Délután 3 órákor: Banatul-Intelegerea II. oszt. bajnoki, vezeti: Vladovici Alex. főhadnagy. Petroseni: CAMP-Gloria-CFR I. oszt. bajnoki, vezeti: Oravetz László. Lupeni: Jul-AC-AAC I. oszt. bajnoki, vezeti: Valtian Titus. Vulcan: Minerul-Hakoah I. oszt. bajnoki, vezeti: Litz József. Curtici: Frontiera-Wacker II. oszt. bajnoki, vezeti: Juhász Zoltán.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

I. rész

3-án
5-én
7-én
9-én
11-én

APOLLOBAN
vasárnaptól

Strogoff Mihály

Verne Gyula regénye 2 részben.
Jegyek elővételben.

II. rész

4-én
6-án
8-án
10-én
12-én

I. rész
vasárnap
kedden
csütörtökön
szombaton
hétfőn

II. rész
hétfőn
szombaton
pénteken
vasárnap
kedden

„ALFACO” cipőnagyáruház megnyílt

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 21. Kérjük kirakataink megtekintését!
HOFFMANN eseményszínter mellett. Tisztelettel: Klein és Dávid.

Soffőr tanfolyam hölgyek és urak részére!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Czizler Albert többszörösen kitüntetett brasovi pilóta vezetés alatt a legprécízebb elméleti és gyakorlati soffőr kurzust tart egy hölgyek, mint urak részére, mely első tanfolyamra ápr. 5-ikéig előjegyezhetnek. — Bővebb felvilágosítással: „AUTOTECHNICA” A. Herzfeld Arad, Bul. Reg. Maria No. 19.

Mozi.

xx Patt és Patachon mint milliomosok című nagyhatású vígjáték ma, szombaton kerül utoljára vetítésre az aradi Apolló mozgószínházban. Minden előadás előtt Sonora, a híres olasz zeneművész fantasztikus hangszereivel legújabb műsorával koncertet ad. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az ördög-cirkusz címen ma, szombaton utoljára vetíti az aradi Uránia mozgószínház az utóbbi idők legfantasztikusabb drámáját. Az előadások leszállított helyérek mellett — 10 és földszinti zsöllyé 20 lej — fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Strogoff Mihály”, Verne Gyula gyönyörű regénye nyomán készült film már megérkezett Aradra és vasárnaptól kerül vetítésre az aradi Apolló mozgószínházban. Az elővetéti pénztár már rengeteg jegyet adott ki és az aradi Apolló igazgatósága a kétrészes hatalmas dráma vetítését úgy oldotta meg, hogy vasárnap az első rész és hétfőn a második rész kerül bemutatásra, nehogy a film folytatatlansága megtörtjön. A további előadások során ugyanilyen beosztásban kerül vetítésre a kétrészes látványos kép.

xx Az „Aranycsillag” nagyvonalú produkció kép lesz az aradi Uránia mozgószínház legközelebbi ujdonsága. Vasárnaptól kerül az érdekes és lebilincselő film bemutatásra Lily Damitával és Nils Astérral a főszerepekben.

xx Vasárnap délelőtt az aradi Apolló és Uránia mozgószínházak matiné keretében ismét bemutatják a Jancsi és Juliska című Aradon készült filmcímű filmet. Az aradi Apolló matinéjában Sonora zenebohóc is fellép. Az aradi Uránia matinéjában pedig a Jancsi és Juliskán kívül több vígjáték kerül vetítésre. Mind a két matiné fél 12 órakor veszi kezdetét.

Rádó-műsor.

Szombat, április 2. Wien, 1945. Operettelőadás. — Grác, 17.30. Beethoven műveiből. — Pozsony, 18. Hangverseny. — Breslau, 20.25. Tárfka est. — 22.30. Tánctételek. — Prága, 20.08. Régi esek zeneszerzők. — 21. Operettelőadás. — London, 20.45. Népszerű hangver-

seny. — Leipzig, 20.15. Rajna-hangverseny. — 22.15. Hangverseny. — Stuttgart, 20. Kamara zenecsoport. — Frankfurt a. M. 19.30. Operaelőadás. — Róma, 17.15. Hangverseny. — Berlin, 22.30. Tánctételek. — München, 20.45. Kvarlett. — Budapest, 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. — 16. Ifjúsági előadás. — 17.02. Az Opera karmesterek aradai hangversenye. — 18.20. Régi művészek (előadás). — 19. Operaelőadás, utána éjszakaizene.

ÉRTESÍTÉS!

Értesítem a n. é. közönséget és a t. autótulajdonosokat, hogy Aradon, a Str. V. Strătescu (Telek-ucca) 18. számú házban „Expres” elnevezés alatt autójavító műhelyt nyitottam, melynek vezetésére sikerült meggyőzően Sarkány Mihály urral, akinek a szakmában szerzett hosszú gyakorlata és szakismerete garancia arra, hogy műhelyemben a legpontosabb, legjobb és legelkísmeretesebb munkák készülnek. Elfogadok autót, tractor, motorkerékpár és motortűrést javításokat ugyancsak minden a szakmába vágó munkákat, autók hűtőszivattyúit és radiator javításokat a legolcsóbb árt.

Szíves pártfogást kér a Tulajdonos.

Báby kelengyék

a legizlésebb kivitelben kaphatók

GLÜCK DEZSÓ utóda

Szántó József cégnél

Arad, Str. General Berthelot No. 2.

Csipkék, himzések, harisnyák

legnagyobb választékban Hoffmann Sándornál

Arad, Strada Alexandri No. 1. Kérem kirakataink megtekintését! (Salacz-ucca). mat megtekinteni

APRO HIRDETÉSEK.

Tudatvaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden sor hirdetés ára hétköznap 4 lej — bant, vasárnap 6 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatalt közzéteszi magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szűvegi, amelyik tartalmában sértve érdeket, aláhúzásban nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése. * * * * * Hirdetéseket telefon után is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

KÉREM SZÉPEN. Valami új fáj a lelkem mélyén. Kérem bucsásson meg. Ugye nem haragszik. 1804

GYÖNYÖRÜSÉGEM! Mikor leszel már jó hozzám? Mikor fogsz már igazán szeretni? 1801

Alkalmazás.

MINDENES szakácsnőt, azonnali belépésre keresek. Kabdebóné Arad, Str. Bratianu (Weitzer-u.) 1. 1813

SZÖVETKEZETBE, vagy más fűszer-szakmában jártas 32 éves fiatalember 40—50.000 lej kaucióval állást keres. Megkereséseket az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 1805

ÜGYES mindenféle leány és tanuló leányok felvételtek Tóth Mária női szabó. Str. Gozdu 5. (Szent István-u.) 1803

HÁZVEZETŐNŐI állást keres kisebb családnál egyedül álló intelligens izr. nő azonnali belépésre. Címeket „Mindenhez érő” jellegre kér az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 1806

Vétel és eladás.

FÉRFI RUHÁK, női kabát, szőnyegek, troussek, könyvszekrény, gyermek-kocsi, háló, ebédlő, szalon, leány-szoba, konyha berendezések, fotelok, antik szőnyegek, antik szalonnák, villanylámpák, gyermekjátékok, széles terítő, helyi gyűjtemény, üzletberendezés, porcelánok, vitrintárgyak, Révay lexikon 5 első kötete, vázák, asztalok, ebédlőszékek, festmények stb. eladók. Salacz, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) 1. em. jobb. 1800

SIZOMÁNYBA KERESK disztárgyakat, bórondókat, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnye-eket, kőszükséglet cikkeket, férfi ruhákat, egyes bútordarabokat stb. — Salacz, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) 1. em. jobb. 1800

RÉZGALIG elsőrendű németországi, valamint uránizöld legelőnyösebben kapható Barna Lajosnál Pankotán. 1759

Olcsó zongorák

gyári árban Planinó 40.000 lej. Kereszt-húros zongora 50.000 lejtől 85.000 lejig a legjobb minőségben bármilyen BÉCSI gyártmány kapható.

ZONGORARAKTÁR Arad, Pláta Avram Iancu 21. (Szabadság-tér) MELIS 1809

Üzletek.

FÖTÉREN egy üzlethelyiség tőresen átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1799

MOSÓTY-TELEPEN korszmahelyiség berendezéssel kiadó. Ugyanott üzlethelyiség bérbeadó. Str. Budai Deleanu 64. 1740

UJMIKELAKAN új ház eladó, 35.000 lejjel átvehető. Érdeklődni első ucca 15. 1794

Különléle.

NAGYFORGALMU járási székhelyen, elhalálozás miatt egy ügyvédi iroda teljes berendezéssel azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1786

MAGGALATUMA PAPIR a legelső csomagtokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

80 lóerős szívógáz-motor

eladó,

bármikor üzamben megtekinthető.

BISZTRICZKY

malomtulajdonos Ghiorco (Győrök.) 1796

MEGÉRKEZTEK! a legújabb tavaszi női- és férfi divat ujdonságok divatáruházában Arad, Str. Bratianu (Miorita-palota.) lá női selyem harisnya 98 lej! la flor 90 lej! Fátoly harisnya 115 lej!

Oriási kerékpár vásár!

A világ legjobb kerékpárja a Naumann, továbbá: „Diamant”, „Görcke”, „Ideal”, „Opel”, „Manspor”, „Patria” kerékpárok kedvező részletfizetésre kaphatók. Szakszerű javításokat olcsón és pontosan eszközölünk. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 27. (Borcs Rént-tér). 1838

Hammer Zsigmond és Fia

Bútorok részletre

Kedvező fizetéssel feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Pláta Avram Iancu Cimre ügyelni! (Szabadság-tér) 10. szám

Belvárosban

földszintes, 4-5 szobából álló

modern lakást keresek.

Címeket „Lakás” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1807

FIGYELEM!

Saját műhelyben elsőrendű anyagból készült elegáns férfi-, női és gyermekcipők, úgy készen. mint mérték szerinti rendelésre, a legolcsóbb árt szerelhetők be.

Prasz József

cipőüzletében Arad, Strada Eminescu No. 8. (volt Deák Ferenc-ucca). 16157

Jóforgalmu

Hoszt. vendéglő

minden jogokkal, teljes berendezéssel sürgősen

nagyon olcsón átadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1800

Nagy jövedelmet

hajtó. évek óta fennálló hentes és mászáró üzlettel bíró ház a volt Kossuth-ucca 54. szám alatt, 3 szobás lakás, műhely és istállóval, alkalmi áron. 630 ezer lejért ELADÓ.

Kizárólagos megbízott: „URANUL” Iroda, főpostával szemben. 16157.

Három nap alatt szállítunk!

I-a rózsaburgonyát

Waggonkocsikban vetemény-nak, — garantált tiszta fajminőséget, étkezésre, — valósnított nagy darabokat, vagy végzésen. 1798

Gabonakereskedelmi Társaság

Timisoara I., Str. Alexandri (Hunyadi-u.) 8. Telefon: 22-94. Sürgönyeim: „Gabona”.

Cassa de Păstrare a Județului, Arad. :: Aradmegyei Takarékpénztár, Arad.

MEGHÍVÓ.

Az ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR t. részvényeseit, a folyó évi április hó 9-én délután 5 órakor az intézet helyiségében (Bulevardul Regina Maria 22—24.) megtartandó

LVI. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1926. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése, a mérleg megállapítása, határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
2. Az alapszabályok 1. és 6. §§-ának módosítása.
3. A választmány 11 tagjának megválasztása 2 évre.
4. A t. részvényesek netáni indítványai.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtának, felkérjük, hogy részvényeiket f. é. április hó 8-án déli 12 óráig az intézet főpénztáránál nyugta ellen letétbe helyezni szíveskedjenek.

Arad, 1927. március hó 24-én.

Az ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR
IGAZGATÓSÁGA.

VAGYON.

Mérleg-számla 1926. december 31.

TEHER.

Pénzkészlet és idegen pénznemek	11,430.417	Részvénytőke	6,750.000
Követelések pénzügyintézetektől	9,899.525	Rendes tartalékalap	5,076.377
Váltók	48,921.586	Árfolyamkülönbözeti tartalékalap	791.897
Záloglevélkölcsönök	280.056	Ingatlanértécsökkenési tartalékalap	500.000
Adósok folyószámlában	57,271.795	Tisztviselői nyugdíjalap	1,279.649
Átmeneti adósok	5,310.775	Betétek betéti könyvecskékre, folyó és	
Értékpapirkészlet	4,971.664	csekk számlán	112,984.569
Záloglevélkészlet	24.850	Hitelezők	1,688.939
Záloglevélbiztosítási alap	217.985	Átmeneti hitelezők	8,504.165
Tisztviselői nyugdíjalap értékpapirjai	87.201	Forgalomban lévő 4½%-os záloglevelek	280.000
Ingatlanok Aradon, Battonyán és Eleken	3,000.000	Forgalomban lévő kisorsolt 4½%-os záloglevelek	511.550
Behajtásra elküldött értékek	4,715.402	Fel nem vett osztalék- és záloglevél-szelvények	168.871
Adósok szavatosságok alapján	21,478.616	Beszedésre átvett értékek	6,658.812
		Szavatosságok	21,478.616
		Átmeneti tételek, kamatok, jutalékok és házbérek	8,288.055
		Nyereség:	
		Áthozat a múlt évről	200.000
		1926. évi tiszta nyereség	2,463.372
	167,609.872		2,663.372
			167,609.872

Arad, 1926. december 31.

ISSEKUTZ GÉZA, s. a.
ügyvezető igazgató

A könyvelésért:
GRAUSZ, s. k.

Az igazgatóság:

FODOR GYULA, s. k.

vezérigazgató.

Dr. EUGEN BELES, s. k.

MAIROVITZ MARTON, s. k.

TAKACSY MIKLÓS, s. k.

megvizsgáltatott és a könyvekkel egyezőnek találtatott:

JELLINEK JÓZSEF, s. k.

WADOWSKY GUSZTAV, s. k.

A felügyelő-bizottság:

1755

FUCHS IGNAC, s. k.

elnök.

Dr. STEFAN ANGEL, s. k.

DEUTSCH ANDOR, s. k.

TENNER JÓZSEF, s. k.

Dr. BOGDANFFY BÉLA, s. k.

Az Aradmegyei Takarékpénztár felügyelő-bizottságának jelentése az LVI. évi rendes közgyűléshez!

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

Tisztelettel jelentjük, hogy az intézeti alapszabályok és a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek megfelelően a lefolyt 1926. évben is meggyőződést szereztünk az Aradmegyei Takarékpénztár ügykezelésében uralkodó példás rendről. Ugy szintén beható vizsgálat után jelenthetjük, hogy az igazgatóság által elének terjesztett 1926. évi Mérleg-számla az intézet valószínűségi vagyoni állapotát tünteti fel, s hogy az 1925. évről áhozott nyereség-elővételrel együtt kimutatott Lei 2,663.372.— tiszta nyereségről helyesen számol be az igazgatóság.

Mindezek alapján hozzájárulunk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóság jelentését, valamint a nyereség felosztása iránti javaslatát.

Végül a magunk részére kérjük és az igazgatóság működésére Ave indítványozzuk, hogy a szokásos felmentvényt megadni méltóztassék.

Arad, 1927. március 21.

Az Aradmegyei Takarékpénztár felügyelő-bizottsága:

Dr. STEFAN ANGEL,

Dr. BOGDANFFY BÉLA,

FUCHS IGNAC, elnök

DEUTSCH ANDOR,

TENNER JÓZSEF.